

เห็นถูก รู้แจ้ง ๕

ท่านเห็นมะนาวเป็น “รูป” หรือเป็น “รูป”

อ. ประเสริฐ อุทัยเฉลิม

เห็นถูก รู้แจ้ง ๕
อาจารย์ประเสริฐ อุทัยเฉลิม

หนังสือลำดับที่ ๒๙๖

จำนวนพิมพ์ ๖,๐๐๐ เล่ม
พฤษภาคม ๒๕๕๗

ชมรมกัลยาณธรรม

๑๐๐ ถนนประโคนชัย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๒๗๐ โทรศัพท์ ๐๒-๗๐๒-๗๓๕๓

ภาพประกอบ

สุชัย ปรีชาธร

ศิลปกรรม

ศิริส วัชรสุขจิตร

แยกสีและพิมพ์

แคนนา กราฟฟิค โทร ๐๘๖-๓๑๔-๓๖๕๑

สัพพทานัง ชัมมทานัง ชินาติ
การให้ธรรมะเป็นทาน ย่อมชนะการให้สิ่งปวง
www.kanlayanatam.com
www.suanyindee.net

คำนำ

เบรมกัลยาณธรรม

ตอนที่พวกเราเตรียมรูปเล่มหนังสือเห็นถูก รู้แจ้ง เล่ม ๔ นั้น หนังสือหนาเกินไป จึงแบ่งบางส่วนท้ายๆ ไว้รวบรวมทำเล่ม ๕ ต่อไป ครั้นวันนี้ พวกเราทำหนังสือเห็นถูก รู้แจ้ง เล่ม ๕ กัน ก็ต้องยกยอด บทความดีๆ บางส่วนของท่านอาจารย์ไว้รวบรวมให้เป็นเล่ม ๖ ต่อไป ในนามชมรมกัลยาณธรรม จึงรู้สึกปลื้มใจที่มีส่วนในงานเผยแผ่ธรรมทานของท่านอาจารย์ มาจนถึงเล่ม ๕ และจะมีต่อไป ตราบที่ท่านอาจารย์ยังมีกำลังใจกำลังกายทำหน้าที่อย่างเข้มแข็งไม่ย่อท้อเช่นนี้

ประโยคหนึ่งที่ท่านอาจารย์พูดอยู่เสมอคือ **“พลังอันยิ่งใหญ่มาพร้อมกับความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่”** ทั้งให้กำลังใจทีมงานและผู้ทำงานเผยแผ่ธรรมทุกคน ความมุ่งมั่นในหน้าที่เผยแผ่ธรรมของอาจารย์แปรออกมาเป็นผลงานมากมาย เช่น

- โครงการสืบต่ออายุพระศาสนาในบังกลาเทศ สร้างวัด สร้างพระ สร้างคน ชุมชนชาวพุทธ

- โครงการ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ มอบตู้พระธรรม, นิมนต์พระจาก ๓ จังหวัดมาอบรมธรรมะ, จัดกฐินให้กับวัดที่ตกกฐิน และถวายปัจจัยให้กับวัดที่ออกบิณฑบาตไม่ได้
- ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและชาวบ้านที่เดือดร้อน เช่น ภัยพิบัติ ที่กรุงชิง นครศรีธรรมราช, สร้างบ้านใหม่ให้คนตาที่ตาบอด
- คอร์สอบรมคุณธรรมนำภavanaแก่เด็กระดับมัธยม และเยาวชนระดับมหาวิทยาลัย
- ที่สำคัญคือ การเดินทางประกาศความยิ่งใหญ่ของอริยมรรค มีองค์ ๘ ในคอร์สปฏิบัติต่างๆ
- และกิจกรรมล่าสุดคือนำเงินไปมอบให้กับผู้ที่ประสบเหตุการณ์ในข่าวฆ่าพระและชาวพุทธขณะใส่บาตร จ.ปัตตานี ซึ่งพระมรณภาพ ชาวบ้านเสียชีวิต ๓ คน และบาดเจ็บอีก ๘ คน

ท่านอาจารย์เดินทางประกาศธรรมตลอดเวลาผ่านมาด้วยความเมตตาที่ต้องการช่วยเหลือบัวทุกเหล่า และต้องการให้อริยมรรคมีองค์ ๘ ยังคงอยู่ต้องการให้ชาวพุทธรู้จักมรรค ๘ และนำมาปฏิบัติเป็นรูปธรรม

แม้ใครจะเตือนอย่างไร ท่านก็เดินทางลงไปภาคใต้ด้วยตัวเอง ท่านก็ไม่เคยกลัวภัยอันตรายใดๆ ในการทำหน้าที่สาวก เพื่อไปให้กำลังใจ และช่วยเหลือวัดต่างๆ ที่ภาคใต้ ให้มีกำลังใจที่จะเป็นพลังใจของสังคมต่อไปได้

เคยคิดแทน ว่าท่านอาจารย์ไม่เห็นดเห็นน้อยบ้างหรือไร เราทำแค่ เล็กน้อยเหลือเกินก็ยังพบอุปสรรคให้ท้อแท้อยู่บ่อยๆ ไม่ต้องรอคำตอบ จากปากท่าน เพราะเมื่ออ่านบทความดีๆ เรื่อง**ประตูใหญ่บางขวาง (ยัง) เปิดอยู่** ก็พบคำตอบชัดเจน ตรงท้ายที่ว่า

“มาจนถึงวันนี้ สวาททั้งหลายได้พบความจริงจากบทเรียนที่ ได้พบเจอมา จึงไม่ทุกข์กับใครๆ อีกต่อไป ทำได้แค่ดีที่สุดอย่าง เต็มความสามารถในชีวิตที่ยังเหลืออยู่ เพราะยอมรับความจริง แท้แน่นอนแล้วว่า...สัตว์โลก ย่อมเป็นไปตามกรรม”

อ่านเรื่องนี้จบลง ก็เข้าใจการวางจิตวางใจของท่านในฐานะของ สวาทที่เข้มแข็งมุ่งมั่น และสะดุ้งไปด้วยในฐานะของนักโทษที่ควรจะรีบ ออกจากคุกเสียที อย่าอยู่เป็นภาระของสวาทให้นานนักเลย

ทำยนี้ หวังว่า บทความดีๆ ที่จะกระตุกเตือนสติเหล่านี้ จะทำให้ ทุกท่านตระหนักและตระหนักถึงหน้าที่คุณค่าอันพึงมีพึงได้ของมวล มนุษยชาติ ตามที่พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระสวาททั้งหลาย ได้ทำให้ดูเป็นตัวอย่างมาตลอดสองพันกว่าปี ก่อนที่รอยพระบาทจะ เลือนหายไป

กราบขอบพระคุณและอนุโมทนาทุกท่าน
ทพญ. อัจฉรา กลิ่นสุวรรณ
ประธานชมรมกัลยาณธรรม

สารบัญ

ผู้อยู่เหนือโลก	หน้า	๘
โลกของกู	หน้า	๑๒
หลงสร้างตัวตน	หน้า	๑๖
เรามาปฏิบัติธรรมให้มีความสุขได้ตั้งใจ	หน้า	๒๐
ไม่ต้องไปเข้าคอร์ส ปฏิบัติที่บ้านก็ได้	หน้า	๒๔
พระเดี๋ยวนี้ไม่น่าศรัทธาเลย	หน้า	๓๒
อาจารย์คนสุดท้าย	หน้า	๓๗
โลกหมუნหรือไม่หมუნ?	หน้า	๔๐
สันตติมหาอำมาตย์	หน้า	๔๔
เวลาของภพภูมิ	หน้า	๕๔
แฉ่น	หน้า	๖๐
เราหลงสมมุติ	หน้า	๖๓
พระโสดาบันละวีจักิจฉา (ความล่งเลสงสัย)	หน้า	๗๓

ชิน	หน้า	๗๙
ทุกคนที่ทำผิด จะคิดว่าตัวเองทำถูก	หน้า	๙๒
นิทานไม่เซน	หน้า	๙๕
ถ้ามีความทุกข์ ให้ไปนั่งตากยุง	หน้า	๙๙
ฉันมีสิทธิ เขาทำครอบครัวฉัน	หน้า	๑๐๓
ประตูใหญ่บางขวาง (ยัง) เปิดอยู่	หน้า	๑๐๙
หนูมีทุกข์เป็นสรวงะ อย่างนี้ถูกไหมคะ	หน้า	๑๑๗
ไม้ตีระนาดกับลูกระนาด	หน้า	๑๒๑
สักกายทิฎฐิ VS อุปาทานขันธ	หน้า	๑๒๗
จะมัวนั่งเสียใจอยู่ทำไม	หน้า	๑๓๕
“รู้จักโลก..”	หน้า	๑๔๑
เคลยข้อความ ZEN “รู้จักโลก”	หน้า	๑๔๓

พ็อยเหนือโลก

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=227>

2013-05-04

ผู้คนที่ทั้งหลายตกอยู่ภายใต้กระแสแห่ง ลาม เลื่อมลาม ยศ เลื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์ ไม่มีใครที่ออกจากกระแส ธรรมชาตินี้ได้ เพราะไม่เห็นว่าเป็นสรรพสิ่งทั้ง ๘ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตาม เหตุตามปัจจัย ไปหลงคร่ำครวญ หลงเลียซากในสิ่งเหล่านั้นทั้งใน ทางบวกและลบ เมื่อไปให้ค่าในฝั่งทุกข์ ก็ต้องโดนสุขเล่นงานจน เป็นทุกข์เพราะไปหลงยึดมั่นด้วย หากคิดจะเอาแต่สุข ทุกข์ไม่เอา ก็ต้องโดนทุกข์เล่นงานอีก

เพราะทั้งหมดมาจากหน่อเดียวกัน ทั้งหมดอยู่บนความไม่ เที่ยง แปรเปลี่ยนไปตามเหตุปัจจัย มีสภาพไม่เสถียร ไม่คงที่ แปรปรวนไปตามเหตุที่มาจากสิ่งแปรปรวนมากกระทบ

เปรียบเสมือนลูกบอลที่กลิ้งไปมาเพราะแรงลมบ้าง แรง สะเทือนของพื้นบ้าง เดียวมีคนผ่านมาก็เตะบ้าง แล้วความสุขทั้ง หลายที่เราไขว่คว้าปรารถนาอยากได้ อยากให้คงอยู่นั้น ขึ้นกับ เหตุปัจจัยอะไรล่ะ ใจของเราก็กลิ้งไปมา อยากให้คนนั้นรักเราถาวร

ใจของเขาก็กลิ้งไปมาทั้งวันเหมือนกัน หรืออยากให้สุขภาพสมบูรณ์ จะได้อย่างไรเพราะกายของเราเปลี่ยนแปลงทุกขณะตามเหตุปัจจัยที่กระทบ ทั้งการเปลี่ยนแปลงตามกาล ทั้งอาหาร อุณหภูมิ สภาพแวดล้อมที่เป็นพิษขึ้นทุกวัน ความเครียดที่รุมเร้าในทุกเรื่อง

ทุกอย่างที่เราต้องการให้ความสุขนั้นหนึ่งอย่างใจ มันจึงเป็นไปไม่ได้เลย มันคือลูกบอลตั้งบนลูกบอล ตั้งบนลูกบอล ตั้งบนลูกบอล เมื่อลูกหนึ่งขยับทุกลูกขยับ เมื่อขยับก็ไม่สามารถรักษาสสมดุลได้ ก็จะพยายามปรับสมดุลใหม่ตลอดเวลา แล้วท่านว่าชีวิตท่านตั้งอยู่บนบอลก็ลูก แล้วแต่ละลูกไปตั้งอยู่บนลูกอื่นๆ อีกนับไม่ถ้วน อย่างนี้คือธรรมชาติความเป็นจริงของอนัตตา **ผลอันหลากหลาย มาจากเหตุอันหลากหลาย** ทุกสภาพแต่ละขณะ ไม่ใช่ตัวตนของมันเอง แต่มีขึ้นจากเหตุปัจจัยทุกขณะ จะเอาสุขที่ไหน เพราะทุกข์ได้ทุกลมหายใจ ทุกวันนี้ไม่เป็นไรพอทำใจได้ ถ้าอย่างนั้นต้องทำใจทุกเรื่องเลย แล้วที่ผ่านมาก็โดนการเปลี่ยนแปลง ทิ่มใส่ทุกเรื่องไม่หยุด ทั้งเรื่องพอทนได้ กับเรื่องที่ทนไม่ได้และเรื่องที่ทนไม่ได้ที่กำลังตามมา

ดังนั้นผู้เห็นความจริงเข้าใจความจริงอย่างนี้ จึงปล่อยความยึดมั่นในตัวตน ไม่สร้างความยึดถือ เข้าใจความจริงของธรรมชาติ แม้เราเองก็เป็นธรรมชาติ ใดๆ ก็เป็นธรรมชาติ เป็นกลุ่มลูกบอลที่มีเครือข่ายกว้างขวางใหญ่โต แต่ตัวเองก็เดินไปมาจะแยกอยู่แล้วราวกับเล่นกายกรรม มันเป็นกรรมของกาย (ต้องแถมใจเข้าไปด้วย) เท่านั้นไม่พอ เราดันเอาลูกบอลไม่เสถียรของเราเข้าไปผูกติดกับลูกบอลของคนอื่นๆ อื่นๆ อื่นๆ... ออกไปอีก แล้วจะไม่ทุกข์อย่างไร ความไม่เสถียรจึงรวมกำลังกันมโหฬาร

เมื่อวางความยึดมั่นได้ จึงไม่ไปตามกระแสโลก บอลมันจะกลิ้งไปกลิ้งมาบนกันและกันเชื่อมโยงกันเป็นพื้นเป็นหมื่นเป็นแสน เป็นล้านลูก ก็เป็นไปตามเรื่องของมัน ไม่ได้คิดจะให้มันเป็นสุขอีก เพราะมันจะสุขอย่างไรได้บนความไม่เสถียรแบบนี้ที่เชื่อมโยงกัน เห็นอย่างนี้จึงปล่อยวาง เมื่อปล่อยวางก็พอเข้าใจความจริง ไม่ไหลไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเป็นผู้อยู่เหนือโลก ที่บาลีใช้คำว่า **โลกุตตระ** โลกทำอะไรไม่ได้อีกต่อไป ปฏิบัติธรรมให้จริงจังเถิดจะได้พ้นไปจาก Circus ละครสัตว์ (โลก) ที่พวกเราเข้าไปแสดงกันเอง

โลกของกู

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=228>

2013-05-19

เมื่อถูกขู่ก็เกิดความหงุดหงิดไม่พอใจเรียกว่ายินร้าย เมื่อเกิดความรู้สึกยินร้ายก็อยากจะผลัดไส้ออกไปเป็นธรรมดาของปุถุชน ตอนนั้นมันเกิดความรู้สึกว่าขู่กั๊ด “กู” แล้วปฏิบัติการจองเวรก็เกิดขึ้นเป็นภพเป็นชาติกับขู่ต่อไป เกิดเป็นวิฆเนศวรให้เกิดอยู่จำไปเพราะสร้างเหตุไปแล้ว

มาขยายภาพดูกันหน่อยหยิบแว่นขยายมาแล้ววิวยภาพกลับ

ภาพความจริงคืออย่างนี้: ขู่กั๊ดลงไปที่ร่างกายเอาให้ลึกลงไปอีกไหม? มีสิ่ง ๆ หนึ่งเจาะทะลุผิวหนังแทรกเข้าไปที่เนื้อ เนื้อหนังแถวนั้นมีระบบประสาทที่รับรู้ตามธรรมชาติและมีปฏิกิริยาเพื่อจะปกป้องตัวเองด้วยการทำตามวิธีการของเขา จากนั้นเกิดเป็นความรู้สึกคัน ความรู้สึกคันนั้นเป็นผลจากการทำงานของเนื้อหนังบริเวณนั้นซึ่งทำงานกันเองได้โดยธรรมชาติ เรื่องควรจะจบแค่นี้

ถ้ามันจบแค่นี้ เวทนาไม่เกิด นั่นคือความยินดียินร้ายไม่เกิด เมื่อไม่มีความยินดียินร้าย ตัณหาให้การอยากจะผลักใส่ก็ไม่เกิด เมื่อตัณหาไม่เกิด อตฺตวาหุปาทาน คือความรู้สึกเป็นตัวเป็นตน เป็นเรา ถูกยุ้งกัดก็ไม่เกิด ภพก็ไม่เกิด ไม่มีการปฏิบัติจองเวรกับยุ้งหรือคับแค้นใจกับอาการคัน อะไรๆ ก็ไม่มี เหลือแต่ความรู้สึกล้วนๆ ไร่เราเข้าไปก่ออารมณ์โกรธขึ้นมอลมๆ แล้งๆ จากมันกัดดู

งานนี้แปลกใหม่ละ คราวนี้วางแวนขยาย เปลี่ยนเป็น กล้องจุลทรรศน์ ีฉายภาพกลับอีกที

ยุ้งกัด > คัน > ไม่พอใจ > ต้องผลักใส่ > มันกัดดู > ต้องไปเอายาฆ่ายุ้ง > ลงมือฉีต >

จะตั้งคำถามให้กลับไปดูใหม่ว่า **ใครเกิดก่อนใคร** ระหว่างความรู้สึกล้วนๆ จนมาเป็น มันกัด “กุ” หรือว่า มี “กุ” ตั้งได้แต่อยู่ก่อนแล้วยุ้งมากัดจึงโกรธ

โดยตรรกแล้ว ถ้า “กุ” มีจริง ตอนยุ้งกัดนั้นมันต้องกัดดูเลยนะ แต่ที่ความจริงเกิดขึ้นจนถึงความรู้สึกคัน ต่อจากนั้นถูกปรุ้งตามกันมาเป็นพรวนเลย ที่น่าแปลกคือ ตัวตนดันมาหลังความ

รู้สึก ทั้ง ๆ ที่หากตัวตนมีจริง ตัวตนต้องมาก่อนความรู้สึกถึงจะถูก

สรุปก็คือถ้าไม่มีความยินดียินร้าย ตัวตนก็ไม่มี ตกลงขุ่น กัดต้องปิดไหม? ไม่ปิดก็ได้ ปิดก็ได้ ปิดแบบว่าเอาหางปิดแมลงวัน เพราะไม่มี “กู” ไปเพิ่มพลังหลังตัณหา ภพชาติ นรกขึ้น

ไปภาวนาให้รู้เรื่อง รู้เรื่อง ก็จะหมดเรื่อง ไม่ใช่ไม่มีความรู้สึก แต่มันจบที่ความรู้สึก ใจจึงสงบ ไม่ใช่เวทนาต้องดี ใจถึงจะสงบ แต่เมื่อจบที่ผัสสะ เวทนาจึงไม่มี จบกันหมดทั้งพวง (ปฏิบัติสมบูรณ์) จะเป็นอย่างนี้ได้ก็มาจาก สัมมาสติ มรรคองค์ที่ ๗ “มีสัมปชัญญะ มีสติ ถอนความพอใจ (ยินดี) และความไม่พอใจ (ยินร้าย) ในโลก (ชั้นโลกคือชั้น ๕) ออกเสียได้” ถอนความยินดียินร้ายได้ก็เพราะสติไปเห็นว่า กายไม่ใช่เรา-ของเรา เวทนาไม่ใช่เรา-ของเรา จิตไม่ใช่เรา-ของเรา ธรรมารมณ์ไม่ใช่เรา-ของเรา จะย้อนไปเกิดปัญญาในสัมมาทิฐิ

หลงสร้างตัวตน

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=229>

2013-05-19

หิวข้าว อยากกินข้าวผัดกระเพรา เดินไปกินร้านโปรด คน
แน่นเหลือกิน เลยกินอีกร้านที่คนน้อยหน่อย ... รสชาติไม่ได้เรื่อง
หงุดหงิด ที่หลังไม่เอาแล้ววู้..

นี่ก็เหตุการณ์ธรรมดาของปุถุชน ผู้สังสมสัญชาติญาณแห่ง
มิจฉาภิญญู ทำอะไรก็ผิดไปหมด...ผิดยังไงหว่า ก็เห็นเป็นกันอย่าง
นี้ทุกคนนี่

หิวข้าว เป็นเวทนาทางกาย ที่กายนี้แสดงออกเพื่อให้หา
อาหารเติมเข้าไป พุดง่าย ๆ ว่าเขาต้องการอาหาร เอ้าเปลี่ยนเป็น
กายต้องการอาหารแล้วกัน เดี่ยวเจอพวกติดแต่คำของโลกอีกว่ามี
เรามีเรา

จริงๆ คำว่าหิวข้าวเป็นคำโลกแทนคำว่า กายต้องการอาหาร
เมื่อเติมอาหารให้ กายก็อยู่ต่อไปได้ ส่วนอยากกินผัดกระเพรา..

..เป็นความรู้สึกที่ถูกร่างขึ้นมา จุดนี้เป็นรอยต่อที่สำคัญ ความรู้สึกอยากกินผัดกระเพรา เป็นเพราะสัญญาจำได้เพราะเมื่อเกิด ผัสสะ เวทนาและสัญญาจะเกิดตามทันที นี่จึงเกิดมาเป็นความรู้สึกในครั้งต่อมา ที่ว่าเป็นจุดเปลี่ยนคือรอยต่อนี้จะสามารถแปรไปเป็นตัณหาและเกิดเป็นอุปาทานได้ทันทีอย่างรวดเร็วในปุณฺณชนผู้มีได้สติ ส่วนในผู้ที่สติบรรอยต่อที่ความพอใจในรสของผัดกระเพรานั้นเป็นสัญญาที่เกิดได้จากกลิ่นลิ้มรส แต่หากรสชาติไม่ถูก ยึดถือก็ไม่เกิดเป็นตัณหา จุดนี้จึงล่อแหลมมากเวลานำมาพูด เพราะผู้ไม่รู้จะเห็นความชอบกับความอยากผสานเป็นหนึ่งเดียว แยกกันไม่ออก ในความจริง หากไม่ได้ใส่ใจในรส มันก็ดับไปเมื่อจบที่ ผัสสะ คือเป็นเพียงสภาพสักวาธ แต่หากชอบในรส มันก็มาถึง เวทนาแต่ไม่ถูกปรุงขึ้นมาให้ยึดถืออะไร สังขารนั้นมีประสบการณ์กับอาหารกันมาตั้งแต่เด็ก ความรู้สึกนี้เป็นธรรมดาในสังขาร (กายกับใจ) เป็นความรู้สึกว่างจากตัวตน เป็นสิ่งที่เกิดคู่กายแต่ไม่มีผู้เข้าไปยึดถือเมื่อถึงที่สุด

วันนี้ยากที่จะทำความเข้าใจ แต่เมื่อไหร่ที่ความอยากดับไป
สลายไปเพราะหมดเหตุจากการเจริญมรรค มันจะเกิดความเข้าใจ
ที่ไม่ได้ติดอยู่ที่ความรู้สึกว่าเราเข้าใจ แต่มันจะเข้าไปเข้าใจที่ใจเลย
บางคนจึงเริ่มรู้สึกเหมือนการฟังธรรมมันเป็นเรื่องเดียวกันกับที่
เคยฟังมาแต่มันกลับไม่เหมือนเดิม

ที่ผ่านมามันสร้างเป็นตัวตนในการฟัง แต่วันใดเมื่อการฟัง
มันสัมผัสเข้าไปที่ใจไม่ใช่เราคิด เมื่อนั้นธรรมะจะเข้าไปถึงใจ บาง
คนถึงกับร้องไห้ออกมาแบบพูดไม่ถูก พูดไม่ออก ไม่ต้องการคำ
อธิบายอีกต่อไป

เรามาปฏิบัติธรรม
ให้มีความสุขได้ตั้งใจ

มาปฏิบัติแล้วชีวิตจะได้ดีขึ้น บุญกุศลจะช่วยให้ทุกอย่างที่
แย่ ๆ ในชีวิตสลายไปเพราะอำนาจกุศล หรือหากใครที่ติดอยู่แล้วก็
หวังว่าทุกอย่างจะดีขึ้นอีก เราจะได้มีความสุขเพราะอะไร ๆ ก็จะมี
แต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต

แล้วถ้าหากการมาปฏิบัติธรรมเป็นการมาทำให้เรายอมรับ
ความจริงในสิ่งที่ว่าแย่ ๆ นั้นล่ะ จนในที่สุดที่เคยบอกว่าแย่นั้นมัน
กลับไม่มีผลต่อใจของเราอีก เมื่อเห็นว่าสรรพสิ่งมันก็เป็นของมัน
เช่นนั้นเอง ทุกสิ่งล้วนมาจากเหตุและปัจจัย เราสามารถมีความสุข
แบบเข้าใจและปล่อยวางต้นเหตุของทุกข์ลงได้ ไม่ว่าจะอะไรจะดีขึ้น
หรือเหมือนเดิม หรืออาจจะแย่ลง แต่กลับไม่มีอะไรมีผลต่อจิตใจ
อีกต่อไป ใจเป็นสุขสงบเย็นอยู่ตลอดเวลาอย่างที่ไม่มีการทำใจ
หรือประคับประคองสติด้วย

นี่หรือเปล่าคือที่สุดแห่งทุกข์อันเป็นผลจากการปฏิบัติตาม
มรรค ไม่ใช่ความหวังให้อะไร ๆ ได้อย่างใจถึงจะมีความสุข

แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยิ่งกว่าความเข้าใจของคนในการเข้าใจและปล่อยวาง นั่นยังไม่ถูกต้องทีเดียวนัก เพราะถ้าเอาแค่นั้นเข้าข่ายยอมจำนนต่อสรรพสิ่ง แต่มีความจริงที่ถูกกละเลยไปคือ เพราะเหตุปัจจัยจึงส่งผลเป็นทุกข์ เราเพิ่งเดินมาถึง ภาคแรก **แต่ทุกคนพลาดตรงภาคจบ**

ภาคแรกคืออะไร ลองไปฟังคำพระอัสนีชิว : **สิ่งทั้งหลายเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตเจ้าทรงแสดงเหตุแห่งสิ่งนั้น**

นี่คือสิ่งที่พูดถึง เราเห็นได้ว่าสรรพสิ่งเกิดจากเหตุและปัจจัยจากการสังเกตุ แต่เชื่อไหมว่าเราหลงทางกันตรงนี้ นึกว่าทำหน้าที่จิตจะยอมรับและวางได้ทันที แต่ไม่ใช่เลยเพราะสัญชาตญาณความเห็นผิดนั้น ยังไม่ถูกชำระและจัดการ ชั้นนี้สั่งสมความเห็นผิดในความเป็นตัวตน เอาตัวรอด นั่นอาจจะมุ้งร้าย เบียดเบียน ได้ตลอดเวลา (จริงไหมละ ทุกครั้งที่ **รู้หมดจดไม่ได้** เวลาใครมาทำอะไรให้เจ็บใจจะตอบโต้ ทั้งๆ ที่รู้ว่ามันเป็นบาปอกุศลแล้วส่งผลเป็นนรกของเราเองก็ยังไม่สามารถจัดการได้เลย)

ในภาคที่สองที่พระอัสสชิพูดคือ : **และแสดงความดับของสิ่งเหล่านั้น ...เพราะหมดเหตุ**

หมดเหตุคือจัดการกับเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ นั่นคือการเจริญมรรค การเจริญมรรคจึงจะเปลี่ยนสัญชาตญาณของคนได้ และเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ตามลำดับ จนพ้นความเป็นปุถุชน ตรงนี้ ไม่มุงร้าย ไม่เบียดเบียนใครอีก ศิลบริบูรณ์ ที่เหลือ สัมมาสติจะทำงานได้อย่างสมบูรณ์ ตรงนี้ละเมื่อเห็นความจริง ถึงจะมีประสิทธิภาพปล่อยวางลงได้จริงๆ

ถ้าเข้าใจได้อย่างนี้ก็เข้าใจกลัสนิพพานมากขึ้นอีกชั้น แต่จะถึงที่สุดได้ก็อยู่ที่ “ทำจริง”

ไม่ต้องไปเข้าคอร์ส
ปฏิบัติที่บ้านก็ได้

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=231>
2013-05-22

ถูกต้อง นั่นเป็นความคิดที่ดีมาก เพราะการปฏิบัติธรรมจริง ๆ ต้องอยู่ในชีวิตประจำวัน เพียงแต่ขอฝากข้อสังเกตให้นักปฏิบัติได้ ดูตามความจริง อย่าคิดแต่อยู่บนหลักการและเหตุผลเท่านั้น เพราะนั่นมันจะกลายเป็นอยู่กับคิด ไม่ได้อยู่กับจริง

๑. การอยู่ที่บ้าน อยู่บนความเคยชินเคยคุ้นในทุกอย่าง หลงในอะไรติดในอะไรมันทำทำอะไรจะดูไม่ออกนะ ถ้าไม่หาทางพรากออกมาบ้าง ยกตัวอย่างเช่น ท่านไปเที่ยวต่างจังหวัดหรือต่างประเทศก่อนไปสนุกรสหนานกับการเตรียมตัว วันไปความรู้สึกละก็มีความสุข สนุกรสหนาน ไปได้สักพักเริ่มอยากกลับบ้าน เริ่มคิดถึงนั่น นี่ โน่น ที่บ้าน ซักไม่ค่อยสนุกแล้ว ยิ่งถ้าใครมาทำให้หงุดหงิดยิ่งไปกันใหญ่ อยากกลับบ้านมันชะตอนนั้นเลย หากดูจริง ๆ จะเห็นชัดว่า เราติดบ้านมากนะ ดังนั้นการพรากออกมาอยู่วัด อยู่ศูนย์ปฏิบัติย่อมได้ประโยชน์ในการใช้กายพรากออกที่เรียกว่าเนกขัมมะ จากนั้นค่อยมาจัดการที่ใจด้วยการเห็นตามความจริง มองมุมไหนก็เห็น

เหตุทั้งนั้นล่ะ แต่ละคนก็เห็นเหตุไปตามภูมิธรรม ภูมิจำ ภูมิรู้ของแต่ละคนไป จะเห็นตรงไหนสุดท้ายถ้าเห็นถูกต้องก็โยงกลับไปอุปาทานขั้นที่ ๕ เป็นตัวทุกข์ทั้งนั้น

๒. การมาในสถานปฏิบัติ มีหมู่กลุ่มกัลยาณมิตรที่คอยให้กำลังใจกัน เป็นแบบอย่างที่ดีต่อกัน เป็นการสร้างความเพียรอันไม่ถอยกลับ เกิดเป็นฉันทะ วายามะ วิริยะ ในการปฏิบัติ อดทนอดกลั้นในสิ่งที่ยึดถือยึดติดให้บรรเทาเบาคลายลงได้ตามลำดับ

๓. เป็นการสั่งสมอรรถาศัยในทางธรรม วันทั้งวันมีแต่การฝึกที่จะมีสติ สัมปชัญญะ แม้จะได้บ้าง เผลอบ้าง ยังไงก็ดีกว่าอยู่โดยไหลไปทั้งวัน ถึงเวลาปฏิบัติไม่ว่าจะอยากทำหรือไม่อยากทำก็ต้องฝืนทำเพราะเข้ามาแล้ว นี่จะเป็นเหตุให้วันข้างหน้าเมื่อมีการทำต่อเนื่องจนพ้นจากกิเลสชั้นหยาบๆ จิตใจก็จะเป็นอิสระมากขึ้น แต่ต้องไม่หยุดเพียงเท่านี้ นี่เพิ่งเริ่มต้นเข้าสู่ทาง เพราะเด็กไปอยู่โรงเรียนประจำก็ดี ทหารเกณฑ์ที่ถูกส่งไปฝึกก็ดี ล้วนเป็นอย่างนี้เหมือนกันคือเมื่อในตอนแรกสุดทำก็ชินอีก เมื่อชินก็อยู่ได้ แล้วก็ชินและติดกับสภาพใหม่ นี่เป็นธรรมชาติของสังขารที่สามารถ

ปรับตัวได้ แต่เพราะความไม่รู้ก็ไปหลงสร้างตัวตนตามมากอีก กูแ่งที่อยู่ในสภาพนี้ได้ต่อไป ไม่ใช่ว่าอยู่ลำบากจะดีหรือแ่งอะไร คนงานก่อสร้างย้ายที่อยู่ไปอยู่ตามแคมป์ที่พัก ลำบากกว่านักปฏิบัติเป็นไหนๆ อินเดีย บังคลาเทศที่ไปเห็นกันมากก็หนักหนา กว่าศูนย์ปฏิบัติมากมาย ไม่เห็นมีใครพ่นทุกข์กันเลย ดังนั้นต้องเข้าใจว่าเป็นจุดเริ่มพรากอย่างมีปัญญา หากไม่ประกอบด้วย ปัญญาจากการเจริญมรรคมีองค์ ๘ จะเกิดการหมุนวน หลงวน ไม่เกิดเป็นกำลังของมรรคที่จะชำระความเห็นผิด เพราะมรรค ประกอบด้วย ปัญญา คีล สมาธิ รวมกันเป็นหนึ่ง ไม่แยกทำหรือ ทำอย่างเดียว

แต่คำว่าลำบากนั้นก็ต้องมองให้ทะลุ การอยู่แบบที่ชาวเมือง เรียกลำบาก คนอื่นหรือนักปฏิบัติอาจจะไม่ได้รู้สึกลำบากเลย หรือ แม้แต่ที่วาสบาย นักปฏิบัติก็ไม่ได้มีใจไปปิกหรือสนใจอะไรเลย มัน มาจากการดำริขึ้นมาในใจ เพราะมันก็แค่นอนพัก ได้กินเพื่ออยู่ เท่านั้น จะได้ทำประโยชน์ตน ประโยชน์ผู้อื่นซึ่งก็คืออย่างเดียวกัน นั้นละ ทำประโยชน์ผู้อื่นนั้นก็ทำประโยชน์ตน เพราะธรรมชาติ

แต่ละคนเห็นแก่ตัว ทำเพื่อตัวเอง หามาก็เพื่อตัวเองและครอบครัว
พวกพ้อง ดังนั้นการทำประโยชน์ผู้อื่นก็กลับมาขัดเกลาความเห็น
แก่ตัวนั่นเอง

๔. ได้เห็นความจริง ความจริงระดับไหนแบบไหนก็ตามแต่
อินทรีย์ บารมีของแต่ละคน แต่อย่างไรก็ดีทั้งนั้นละ ได้เกิด
ปัญญาเป็นลำดับๆ ไป ไม่ใช่ว่าต้องอย่างนั้นถึงจะใช้อย่างนี้ถึงจะถูก
คนยืนอยู่ที่ ๑ นาฬิกา ก็เห็นในมุมของ ๑ นาฬิกา คนที่ ๒ นาฬิกา
ก็เห็นในมุมของ ๒ นาฬิกา คนเห็นที่ ๙ นาฬิกา จะให้คนที่เห็น ๖
นาฬิกา มาเห็นอย่างตนก็ไม่ได้ แล้วจะบอกว่าเขาเห็นผิดก็ไม่ได้
เขาเห็นถูกในเวลา นั้นๆ แล้ว เพียงแต่บอกกล่าวคำของพระพุทธเจ้า
ให้จิตมีเส้นทางเดิน เพียงแต่รายละเอียดการเดินทางหรือปัญญาการ
เห็นนั้นอาจจะเห็นไปต่างมุมกัน เช่นบ้างเห็นอนิจจัง ก็ปล่อยวาง
บ้างเห็นทุกขังก็ปล่อยวาง บ้างเห็นอนัตตาก็ปล่อยวาง นี่เป็นระดับ
การเห็นที่มาจากพื้นฐานตามการสั่งสมของบุคคล เพราะเห็นอะไร
ก็วางได้ เพราะนั่นเป็นลักษณะ ๓ ประการที่ทำให้จิตยอมรับความ
จริงว่านั่นไม่ใช่ของเรา นั่นไม่ใช่เรา นั่นไม่ใช่อัตตาของเรา เพราะ
ทั้งหมดเป็นเพียงรูป-นาม ชั้นที่ ๕ ถึงแม้จะไม่มีคำพูดที่เป็น

บัญญัติเหล่านี้ออกมาเมื่อเกิดปัญญาก็ตาม แต่ในระดับความเข้าใจนั้น จิตได้เห็นแล้ว และหากเห็นจนแจ่มแจ้งก็จะไปถึงนิโรธได้เป็นลำดับ จนถึงความเห็นที่เป็นสัมมาญาณ จนสัมมาวิมุตตีในที่สุด

จนกระทั่งใครๆ เริ่มเบื่อหน่ายคลายความยึดถือ ก็เริ่มจะทำอะไรเพื่อตนเองไม่ค่อยลง เริ่มรู้สึกถึงความไร้แก่นสารของความยึดมั่นถือมั่นหรือการไล่ล่าหาแต่ความสุขที่ล้วนเกิดขึ้นดับไปทั้งสิ่งภายนอกและสิ่งภายใน มีแต่สภาพบีบคั้นไม่เคยคงที่หรือเสถียรเลย เป็นเพียงของว่างของเปล่าที่ไม่ได้มีตัวตนอะไร มีขึ้นจากเหตุปัจจัย ทั้งเหตุปัจจัยภายนอกที่กระตุ้นเข้ามา และทั้งเหตุปัจจัยภายในจากความไม่รู้ หลงสร้างการปรุงแต่งทั้งดี ไม่ดี แล้วเกิดอารมณ์ เป็นความอยาก ความยึด ภพชาติไม่มีสิ้นสุด ไล่ล่าเท่าไรไม่เคยสุดขอบ มีทางต่อยึดยาวออกไปไม่เคยจบสิ้น ยิ่งหา ยิ่งได้ยิ่งโลภ บ้างยิ่งหา ยิ่งติดกับ ยิ่งทุกข์ ยิ่งดิ้น ยิ่งแสวง โดยไม่รู้ว่ามันจะไปจบที่ตรงไหน แต่ชอบบอกเลยว่า ไม่จบที่ตายหรอก เพราะตายนั้นมันคือจุดเริ่มต้นใหม่ต่อไป ตรงรอยต่อที่ซันท์เดิมแตกทำลายแล้วก่อซันท์ใหม่ด้วยอำนาจแห่งวิบากต่อไป

บ้างก็เริ่มคลายความยึด ตัดใจออกบวช พรากออกจากเรือน บ้างยังพรากออกไปไม่ได้เพราะยังมีหน้าที่ มีภาระรับผิดชอบทั้งต่อ พ่อแม่ก็ดี สามีภรรยา บุตรก็ดี หรือแม้แต่พนักงานลูกน้องก็ดี ดังนั้นต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรม อย่างดีที่สุด เพื่อผู้อื่น ไม่หลง สร้างความรู้สึกกลม ๆ แล้ง ๆ ว่าเราดีอย่างนั้นอย่างนี้ เราได้แค่นี้ชาตินี้ก็ดีแล้ว เพราะนั่นละตัวตนละที่หลงเข้าไปยึดถือหนึ่งคร่ำครวญ จนเป็นทุกข์ ค่อย ๆ ละไปละไป จนจิตใจใสขาวรอบ เห็นเลยว่า มีแต่การปรุงแต่งด้วยความไม่รู้ จึงหลงไปยึดถือเกิดเป็นตัวเป็นตนขึ้น จิตจึงวางความเห็นผิดลง เข้าสู่อุเบกขา ความสงบในจิต จนเคยคุ้นกับความสงบแทน ไม่สร้างตัวตนทั้งในส่วนสัkkายาทิฏฐิ และจางคลายลงในระดับมานะ อตตตาในชั่ววัตรแห่งตน ทิฏฐิของข้า

หากเดินมาได้ถึงตรงนี้เมื่อไหร่ก็คงไม่ยากแล้ว คงไม่ต้อง แกว่งไปแกว่งมาวิ่งหาคำสอนนั้นคำสอนนี้อีกเพราะเข้าใจได้เองว่า การเดินทางทั้งหลายที่เป็นสัมมานี้ ก็มาจากมรรคมืองค์ ๘ นั้นเอง ไม่มีใครเก่งหรือก เก่งจริงอยู่ที่จัดการกิเลสตน จิตที่อิสระ ไม่ มัวไปปลื้ม ไปยกย่อง ไปเพ่งโทษใครเก่งไม่เก่ง มองลงจัดการ

กิเลสตน ตัวตนแห่งตน จนไร้ความรู้สึกเป็นนั่นเป็นนี่ อยากจะ
บรรลुธรรม นั้นจะเหลือเพียง “ธรรมชาติ” หรือ “พระธรรม” อัน
เป็นปลายทาง หากใครปฏิบัติที่บ้านได้อย่างนี้ เข้าใจได้จนถึงที่สุด
แห่งทุกข์ตามคำพระศาสดา ก็คงไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้อง
ทำอะไรๆ ให้เหนื่อยยากลำบากกายอีก

พระเตี่ยวนี่
ไม่น่าศรัทธาเลย

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=232>

2013-05-22

คนทั้งบ้านทั้งเมืองพูดกันอย่างนี้ ไม่ว่าจะข่าวที่ออกทางสื่อทุกวัน มีทุกวันที่เกี่ยวกับพระในทางที่เป็นลบ ก็เข้าใจนะ มันอดสะเทือนไม่ได้ เพราะเห็น ๆ กันจริง ๆ ว่าที่เกิดขึ้นกับพระในศาสนาพุทธจริง ๆ และก็คงไม่มาแก้ตัวแทนว่าพระดีก็มีนะ เพราะทุกคนก็ทราบกันดีอยู่แล้ว

แต่ที่ต้องการจะสื่อเพียงว่า **พระไม่ดี ไม่ได้แปลว่าศาสนาจะไม่ดี** พระไม่ดี ไม่ได้คืออยู่ที่พระรูปนั้น ๆ ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับปัญญาการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ไม่ว่าจะใครจะดีใครจะไม่ดีเราทำที่ตนให้ดี ปฏิบัติตามมรรค แล้วคุณธรรม จริยธรรมในหมวดต่าง ๆ ก็มากันเอง จนถึงเกิดปัญญาชำระกิเลสที่เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ลงได้

แล้วเรื่องราวภายนอกละ เน้นนอนมันย่อมกระทบพุทธศาสนาให้เกิดความเสื่อม เมื่อเกิดความเสื่อมขึ้น บุคคลผู้ไม่เข้าใจในแก่นธรรมก็จะพาลเสื่อมศรัทธาไปได้ ในเบื้องต้นต้องมองกลับไป

ความยั่งยืนต่อไปของพุทธศาสนาเป็นอันดับแรก ไม่ว่าจะอะไรจะเป็นไปตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การจรรโลงพุทธศาสนาให้ยืนยาวออกไปเป็นเรื่องจำเป็น ไม่อย่างนั้นวันนี้ไม่มีพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปีแน่ๆ ทุกยุคทุกสมัยก็มีพระที่ทำผิดกรรมวินัยแบบนี้มาตลอด แม้แต่ในสมัยพุทธกาลเอง แต่หากเราไม่ช่วยกันก็จะไม่มี ๓๐๐๐ ปีปัญญาการตรัสรู้ ให้ผู้คนในอนาคต

ขั้นต่อไป หากท่านจะทำบุญทำกุศลก็ให้อยู่ในสงฆ์สุปฏิปันโนเป็นลำดับแรก ไม่ได้บอกว่าจะต้องไปรู้หรือสนใจว่าท่านใดเป็นอะไร อริยะชั้นไหนให้มากเกินไป เพราะพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจะช่วยจรรโลงพุทธศาสนาให้ยืนยาว ส่วนหากท่านจะไปทราบด้วยวิธีใดก็ตามว่าองค์ไหนบรรลุชั้นไหนแล้วอยากไปช่วยให้ท่านได้ทำงานให้พระศาสนาได้เต็มที่ก็ขออนุโมทนา แต่ถ้าเพียงอยากได้บุญเยอะๆ นั้นก็นับว่าทำบุญไป สร้างตัวตนไป ทำท่าซักเย่อกันยังงัยพิกลนะ เพราะบุญนั้นเป็นการชำระกิเลส แต่การสร้างตัวตนเป็นโมหะ แลจะมีโลกะเข้าไปปนด้วยคืออยากได้อานิสงส์แห่งบุญที่ทำ

แต่หากสงฆ์ที่ทำความเสื่อมเสีย ผิดธรรมวินัยอย่างชัดเจน เห็นได้ เช่นเดินขอเงินอ้างว่าไม่มีค่ารถ อย่างนี้อย่าไปสนับสนุนเลย เพราะนั่นจะสร้างเหลื่อมเข้ามาในพุทธศาสนา ยิ่งทำให้ศาสนาเสื่อมเร็วขึ้น อย่าไปกลัวบาปที่จะปฏิเสธ พระพุทธเจ้ามีธรรมวินัยไม่ให้สงฆ์ขอจากผู้ไม่ได้ปวารณาดังนั้นท่านเดินอยู่แล้วพระเดินเข้ามาขอ นั่นท่านไม่เคยปวารณาว่าจะอุปฐาก เชื่อเถอะว่าพระแท้ไม่ทำอย่างนั้นแน่นอน นอกจากเราเห็นแล้วมีศรัทธาต้องการถวายก็สามารถทำได้อยู่แล้ว

ดังนั้นชาวพุทธต้องแยกแยะให้ได้ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา จับเป็นประเด็นให้ถูก ศาสนาต้องยืนยาวต่อไปเพื่อให้มีหนทางแห่งการพ้นทุกข์สืบไป ไม่อย่างนั้นหากในอดีตผู้คนไม่ช่วยกันจรโลงศาสนาเอาไว้ วันนี้จะไม่มีท่านพุทธทาส หลวงปู่มั่น ฯลฯ แต่ในการช่วยกันจรโลงนั้นต้องช่วยกันจัดการให้เลื่อมของศาสนาออกไปด้วย ด้วยการช่วยกันดูแลพระให้เป็นไปให้ถูกต้องตามธรรมวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเราเองด้วย

และที่สำคัญที่สุดก็คือ ชาวพุทธทุกคนไม่ควรจะมัวมองไปเฉพาะแต่พระ แต่ต้องมองกลับมาที่ตน เป็นสาวกที่ดี เป็นคนดี อยู่ในศีล ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสัตว์โลก ศึกษาพระธรรม สืบทอดพระธรรม อย่าโยนไปเป็นหน้าที่ของใคร จนกระทั่งนำตนเข้าสู่การปฏิบัติ ให้พระธรรมเข้าไปอยู่ในจิตใจ นั่นละ ที่จะเป็นเหตุปัจจัยให้ศาสนามีผู้สืบทอดต่อๆ กันไป ศาสนาจะจบในยุคของใครไม่รู้ แต่ต้องไม่จบในยุคของเรา

อาจารย์คนสุดท้าย

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=233>

2013-05-30

จากการบรรยายของหลวงปู่เอี่ยม ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖
ณ สำนักวิปัสสนาวังสันติบรรพต พัทลุง

อาจารย์คนสุดท้าย อาจารย์ที่แท้จริงก็คือเราเอง คำสอน
ทั้งหมดไม่ว่าจะจากพระพุทธเจ้า จากครูบาอาจารย์ นั้นเป็นไปได้
อย่างมากก็สุดมยปัญญา จินตามยปัญญา แต่ความจริงของ อนิจ
จัง ทุกขัง อนัตตา นั้นมาจากเราเอง (เรานี้คือชั้น ๕ ของเราเอง
ชั้น ๕ แท้ ๆ ไม่มีเรา แต่ถ้าไม่พูดเราจะไปเข้าใจชั้น ๕ ใครก็ไม่รู้)

ปัญญาที่แท้จริงมาจากจิตเราเอง เมื่อจิตหมดความยึดถือ
จิตที่ทำให้เกิดความเห็นผิด ก็เกิดจิตวิเศษขึ้นมาแทน นั่นแหละที่
จะเกิดความรู้แจ้งจนวางชั้น ๕ ชั้น ๕ จะไม่ถูกยึดถืออีกต่อไป
จิตจะคืนสู่ธรรมชาติ

เพราะฉะนั้น อุปาทานชั้นทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์นั้น ไม่ใช่
พยายามจะปล่อยอุปาทานในชั้น แต่เมื่อปล่อยความเห็นผิดที่จิต

ไปยึดถือจิต อุปาทานในชั้นนี้ก็หลุดออกทั้งหมด ยิ่งพยายาม
ปล่อยชั้นนี้ เมื่อนั้นก็มีตัวตนอยู่นั่นเอง

ดังนั้นปฏิบัติธรรมให้ไปจัดการดับเหตุ ผลจะดับ ด้วยการ
เจริญมรรคมีองค์ ๘

โลกขมุบหรือไมขมุบ?

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=234>

2013-05-30

ถ้าไม่เคยเรียนมาก่อน ถามเอาความรู้สึกจริงๆ ตอนนี่เลย ว่า โลกนี้หมุ่นอยู่ไหม? หยุดอ่าน...แล้วสังเกตดูจริงๆ เลยว่า พื้นดินที่เราเหยียบ ดูโลกซิ มองออกไปข้างนอกหน้าต่าง ท่านคิดว่ามันหมุ่นหรือไม่หมุ่น? อย่าตอบแบบเด็กทำข้อสอบ เอาแบบความรู้สึกจริงๆ ท่านจะพบว่า คำตอบคือ ไม่หมุ่น

ทำอย่างไรจึงจะรู้ว่ามันหมุ่นล่ะ ทั้งๆ ที่จริงๆ มันหมุ่นแต่เราเข้าใจผิดว่ามันไม่หมุ่น

ต้องออกจากการหมุ่นไปกับโลก ! นั่นล่ะถึงจะรู้ว่ามันหมุ่น พุดง่าย ๆ ต้องออกไปนอกโลก

แล้วหากออกไปนอกโลกไม่ได้ จะรู้ได้ไหมว่ามันหมุ่น? อันนี้เริ่มยากขึ้นอีกขั้นหนึ่ง นี่ล่ะชีวิตจริงของทุกคนล่ะ ทำอย่างไรจึงจะเห็นความจริง ทั้งๆ ที่หมุ่นไป ไหลไปกับมัน

ท่านว่ากายนี้ใจนี้เป็นท่านเป็นของท่านใช่ไหม? หากพระพุทธรูปเจ้าบอกว่ามันไม่ใช่ ก็เหมือนกัน พระองค์ว่า โลกหมุนเราว่าไม่หมุน... ใครถูก? เราเชื่อว่าอย่างไรก็ได้ แต่ทำอย่างไรวันหนึ่งจะรู้ความจริง นั่นคือต้องมีผู้รู้จริงเป็นที่พึ่งก่อน นั่นคือพระพุทธรูป พระธรรม พระอริยสงฆ์ ทั้งๆ ที่ ไม่เชื่อก็ต้องทำตามไปก่อนจนรู้จริงรู้แจ้งขึ้นที่ตนเอง เส้นทางเพื่อจะให้ความจริงอย่างนี้เรียกว่า มรรค

ทั้งๆ ที่เชื่อว่าโลกนี้ไม่หมุน หากปฏิบัติตามมรรคจนวันหนึ่งรู้แจ้งเห็นจริงขึ้นมา ก็ไม่ได้แปลว่าโลกเพิ่งจะเริ่มหมุนวันที่เรารู้ความจริง มันหมุนมาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว เราไม่รู้ไม่ได้แปลว่าไม่หมุน วันที่รู้อัศจรรย์ว่าเราอยู่มาได้ยังไงทำไมถึงไม่รู้ทั้งๆ ที่เขาหมุนไม่เคยหยุด นี่ละที่เขาเรียกว่า “ละความเห็นผิด” สิ่งนี้ไม่ได้มาเกิดขึ้นตอนที่เราเห็นถูกนะ ความเห็นถูกของเราวันนั้นเพียงบอกว่า “กูนี่โง่จริงๆ เห็นผิดมาได้ยังไง?” นี่แหละที่เรียกว่า หงายของที่ว่า ในความเป็นจริงโลกก็ไม่ได้ยินดีหรือยินร้ายกับความเห็นถูกของคนๆ นั้นเลยเพราะมันก็ “เช่นนั้นเอง”

จะเชื่อใครดีละ ระหว่าง คนบนโลก กับ คนเหนือโลก ที่
นั้นยังไม่สำคัญเท่า เรานั้นละวันหนึ่งจะเป็นคนเหนือโลก ด้วย อริย
มรรคมีองค์ ๘

สันตติมหาอำมาตย์

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=235>

2013-06-10

กาลครั้งหนึ่ง เมื่อ สมเด็จพระจอมมุนีนาถ บรมศาสนดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ประทับอยู่ ณ เขตวันมหาวิหาร ในเขตพระนครสาวัตถี ระหว่างนั้น สันตติมหาอำมาตย์ กลับจากการยกทัพไปปราบปัจฉิมตชนบท ที่กำเร็บ ของพระเจ้าปเสนทิโกศล พระราชาทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะได้ปูนบำเหน็จรางวัลให้แก่แม่ทัพผู้ชนะศึกอย่างเต็มที่แล้ว ยังทรงพระกรุณา พระราชทานราชสมบัติให้แก่สันตติมหาอำมาตย์ได้ครอง ๗ วันอีกด้วย

ตลอดเวลา ๗ วัน ที่สันตติมหาอำมาตย์ได้ครองราชย์ดุจพระราชานั้นเขาได้ใช้ชีวิตสำเร็จสำราญอย่างเต็มที่ ทั้งสุรา ทั้งนารี ขับระบำรำฟ้อนถึงวาระวันที่ ๗ อันเป็นวันสุดท้าย สันตติมหาอำมาตย์แต่งตัวด้วยเครื่องทรงของพระราชา นั่งบนคอช้างพระที่นั่งไปสู่ทำอาบน้ำ เห็นพระบรมศาสนดากำลังเสด็จเข้าบิณฑบาตที่ประตูเมือง ก็ผงกศีรษะลงถวายพระบังคม

สมเด็จพระผู้มีพระภาค ทอดพระเนตรสันตติมหาอำมาตย์ ก็ทรงแยมพระโอษฐ์ มักจะเป็นที่เข้าใจกันว่า ทรงเห็นเหตุอันควรปรารภ ซึ่งถ้ากราบทูลถามเหตุ และทรงเล่าประทานก็จะเป็นประโยชน์แก่บรรดาสงฆ์และพุทธบริษัททุกครั้ง ดังในครั้งนั้นก็เช่นเดียวกัน พระอานนท์จึงขอประทานโอกาสทูลถาม

ทรงตรัสว่า “อานนท์ เธอจงดูสันตติมหาอำมาตย์...ในวันนี้เองเขาทั้งประดับด้วยเครื่องอลังการแห่งพระราชาราชเช่นนี้ จักมาสู่สำนักเรา จักบรรลุพระอรหัตตผลในเวลาเรากล่าวคาถาเพียงแค่จบบาท ๔ แล้ว เขาก็นั่งบนอากาศสูงชัน ๗ ลำตาล และปรีนิพพาน”

พระดำรัสของพระบรมศาสดาต่อพระอานนท์นี้ ผู้เฝ้าเบื้องพระพักตร์ก็ได้ยินอยู่ ดังนั้นไม่นานนัก ชาวที่ทรงมีพุทธพยากรณ์จึงแพร่หลายกันไปทั่วเมือง ฝ่ายที่เป็นมิถิฆาตวิญญูยังไม่ยอมศรัทธา เลื่อมใสในพระพุทธรองค์ ก็ยิ้มสรวล กล่าวเย้ยพระพุทธรองค์ว่า

“เป็นไปได้อย่างไร สันตติมหาอำมาตย์มีนเมาสุราอยู่ปานฉะนี้ หลงระเริงในลาภยศสมบัติที่พระราชานุญาตให้ประทานให้ ทั้งเหล่าทั้งผู้หญิงแวดล้อมอยู่ตลอด ๗ วัน ๗ คืน สันตติมหา

อำมาตย์ จักมาฟังธรรมในสำนักสมณโคดม บรรลุอรหัตตผล และ
นิพพานในวันนี้...! เป็นไปได้อย่างไร ฟังสมณโคดมคุย...! พุดลัก
แต่ปากเท่านั้น ในวันนี้เราจักจับมูสาวาทสมณโคดมได้...!

ฝ่ายที่เป็นสัมมาทิฏฐิ ที่เคยเชื่อมั่นเลื่อมใสในพระพุทธองค์
อยู่อย่างแน่นแฟ้น แม้ครั้งนี้ก็ยิ่งลึกลงใจ ด้วยทุกคนก็เห็นสันตติ
มหาอำมาตย์ ยังสนุกสนานรื่นเริงกับเหล่าสาวสนมกำนัลที่พระเจ้า
ปเสนทิโกศลพระราชทานมา ทั้งมีนมเฝ้าในรสสุรานานจนแทบทรง
กายและสติไม่อยู่ ที่ถวายบังคมพระพุทธองค์ได้ ก็เพราะเคย
กราบเกรงพระบารมีอยู่เท่านั้น อย่างไรก็ดี เคยรู้ที่อยู่ว่าพระพุทธเจ้า
ทรงตรัสหนึ่งไม่มีสอง ทรงพยากรณ์เช่นไร ก็จักต้องเป็นเช่นนั้น
เสมอมา ครั้งนี้จึงคอยเฝ้าดูเหตุการณ์อย่างสองจิตสองใจ

“เราคอยดูสันตติมหาอำมาตย์กันเถิด” เป็นคำที่ทุกคนก็ดู
เหมือนจะนึกใจตรงกันเช่นนั้น ฝ่ายสันตติมหาอำมาตย์ หลังจาก
ที่สนานกาย ณ ทำอาบน้ำแล้วก็ขึ้นช้างกลับสู่พระราชวัง วันนั้นเป็น
วันสุดท้ายที่เขาจะได้ครองราชสมบัติ จึงสั่งให้เพิ่มสุรา เพิ่มระบำ
ฟ้อนให้มากขึ้น ที่มีนมเฝ้ามาตลอด ๗ วันก็ดูเหมือนจะมีนมเฝ้ามาก

ขึ้นไปอีก นางระบำที่ร้ายรำ นางนักร้องที่ขับขานเวดล้อมเขามาก
อยู่แล้ว ก็ดูเหมือนจะฉวัดเฉวียนมากขึ้น

ในบรรดานางระบำและนางนักร้องทั้งหลายนั้น มีอยู่นางหนึ่ง
ซึ่งมีรูปโฉมอ่อนแอ้น อรชรงามตาที่สุด ทั้งฉลาดในการฟ้อน ทั้ง
ฉลาดในการขับร้อง ทั้งฉลาดในการปรนนิบัติ นางนั้นเป็นที่รัก
ประดุจดวงใจของสันตติมหาอำมาตย์ เมื่อนางร้ายรำแสดงการ
ฟ้อนการขับร้องอยู่นั้น ได้เกิดเป็นลมล้มลงถึงกาลกิริยาในทันใด

สันตติมหาอำมาตย์ตกใจเป็นอย่างยิ่ง หายเม่าไปในทันทีแทบ
ไม่ยอมเชื่อว่า การตายของนางนั้นเป็นความจริง เพราะนางยังเพ็ง
ยิ้มแย้ม ชมายายตาให้เขาอยู่หลัดๆ จู่ๆ ก็ล้มลงสิ้นใจ มีอาการ
ปากอ้า นัยน์ตาที่ยิ้มหยาดยิ้มนั้นก็กลับเหลือกลานอย่างน่ากลัว ใน
ฐานะพระราช สันตติมหาอำมาตย์ได้สั่งให้แพทย์หลวงมาเยียวยา
แต่นางก็หาฟื้นคืนชีวิตไม่ เขามีความโศกเศร้าปริเทวนการ แม้จะ
เป็นแม่ทัพเคยสังหารข้าศึกศัตรูมามากต่อมาก แต่ก็หาอาจสามารถ
สังหารความโศกความทุกข์ที่รัตตริงใจ อันเนื่องมาจากนางอันเป็น
ที่รักต้องมาตายจากไปอย่างกระทันหันนั้นไม่

เมื่อความทุกข์โศกเข้าครอบงำอย่างแรงกล้า สันตติมหาอำมาตย์ก็นึกขึ้นได้ถึงคำที่มหาชนเคยก่่าว่ากันว่า หากใครมีทุกข์แล้ว ฟังไปหาพระบรมครู ท่านจะขจัดปัดเป่าทุกข์ทเวษของมวลมนุษย์ให้ได้เสมอ

ดังนั้น ในเย็นวันนั้นเอง สันตติมหาอำมาตย์ในเครื่องทรงพระราชอาันตกแต่งด้วยดีแล้ว แวดล้อมด้วยชบวนพลกายกองเกียรติยศ ก็เข้าไปเฝ้าสมเด็จพระบรมโลกเชษฐา ๓ เสด็จวันรวมหาวิหาร ถวายบังคมแล้วก็ร้องพุ่มพวยคร่ำครวญว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ความโศกเห็นปานฉะนี้ เกิดแก่ข้าพระองค์แล้ว ข้าพระองค์มาเฝ้าก็ด้วยหมายว่า พระองค์จักอาจดับความโศกของข้าพระองค์นี้ได้ ขอพระองค์ทรงเป็นสรณะที่พึ่งแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด” ลำดับนั้น พระบรมศาสดาตรัสกับสันตติมหาอำมาตย์ด้วยพระกรุณา

“เธอมาสู่สำนักของผู้สามารถดับความโศกได้แน่นอน อันที่จริงน้ำตาที่เธอร้องไห้ในเวลาหึงนี้ตาย ด้วยเหตุนี้แน่แล หากรวบรวมน้ำตาแต่ชาติต่าง ๆ มากกว่าน้ำในมหาสมุทร ทั้ง ๔ เสียอีก

ครั้นแล้ว จึงตรัสให้สติด้วยบาทคาถา ทั้ง ๔ มีความว่า

**“กิเลสกังวลใจ ที่มีมาในอดีต ... วาง เสีย
กิเลสกังวลใจ ที่จะมีมาในอนาคต ... วาง เสีย
กิเลสกังวลใจ ในปัจจุบัน ... วาง เสีย
ถ้าเธอจักไม่ยึดถือขันธ์ ละวางเสีย จักเป็นผู้สงบระงับ”**

ในเวลาที่จบพระคาถาบาทที่ ๔ สันตติมหาอำมาตย์ก็บรรลु
พระอรหัตตผล เธอพิจารณาดูอายุของตน ทราบว่า ตนจะต้องถึง
กาลอายุในขณะนั้น จึงกราบบังคมทูลขอลาปรีนิพพานต่อ
พระพุทธองค์

สมเด็จพระผู้มีพระภาคทรงอนุญาตแล้วทรงดำเนียงว่า ขณะนี้
มีมหาชนต่างมาชุมนุมกันอย่างเนืองแน่น ส่วนหนึ่ง...เป็นมิชฉาภิภูจฺฉิ
มาจับมุสาวาทแห่งเรา ไม่เชื่อคำที่เราว่า สันตติมหาอำมาตย์จัก
บรรลุอรหัตตผลในวันนี้ อีกส่วนหนึ่ง เป็นพวกสัมมาภิภูจฺฉิ มา
ประชุมกันเพื่อคอยดูว่า การจะเป็นไปเช่นเรากล่าวอย่างไร ถ้าหาก
มหาชนได้ฟังบุพกรรมที่สันตติมหาอำมาตย์ได้กระทำแล้ว จักมี
ความเลื่อมใสศรัทธาในบุญทั้งหลายยิ่งขึ้น

สันตติมหาอำมาตย์ ทูลรับว่า “ดีละพระเจ้าข้า” ถวายบังคม พระศาสดา แล้วเหาะขึ้นไปบนอากาศ สูงได้ชั่วลำตาลหนึ่ง แล้วลงมาถวายบังคมพระศาสดาอีก แล้วกลับเหาะขึ้นบนอากาศใหม่ ขึ้นไปนั่งโดยบัลลังก์อากาศสูงชั่ว ๗ ลำตาล แล้วจึงประกาศบุญกรรมของตน

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ในกัปปีที่ ๔๑ แต่กัปนี้ ครั้งพระพุทธเจ้าทรงพระนามว่า วิปัสสี ข้าพระองค์บังเกิดในตระกูล ๆ หนึ่ง ในพันธุมดินครมีความเอ็นดูในชนทั้งหลายให้ประกอบกุศลกิจ จึงได้ชักชวนญาติมิตร มหาชนทั้งหลาย ให้ประกอบการบุญ ชักชวนให้ถวายทาน ฟังธรรม สมาทานศีล การอยู่อุโบสถ

ณะ ท่านทั้งหลาย ชื่อว่ารัตนะอย่างอื่น เช่นกับพุทธรัตนะ เป็นต้นไม่มี พวกท่านทั้งหลาย จงทำสักการะรัตนะทั้ง ๓ เกิด เป็นที่พึงที่ระลึกเกิด จงทำบุญทั้งหลาย จงถวายทาน จงฟังธรรม สมาทานศีลอุโบสถกันเถิด”

ผลของการชักชวนมหาชนบำเพ็ญกุศล ทำบุญเลื่อมใสในพระรัตนตรัยเลื่องลือไปถึงพระราชผู้ทรงพระนามว่า พันธุมะ และ

พระพุทธบิดาก็ทรงเลื่อมใสด้วย เห็นด้วย พระราชทานม้าอาชาไนย พร้อมทรงให้ข้าพระองค์เพื่อใช้ในการชักจูงมหาชนไปในการบุญ

“การบุญยิ่งแพร่หลาย มหาชนเลื่อมใสหนักเข้า พระราชทานทราก็ยิ่งเพิ่มความเลื่อมใสศรัทธามากขึ้น และพระราชทานยานแก่ข้าพระพุทธเจ้า เพื่อใช้ในการเที่ยวเกวียนประกาศการทำบุญ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ระยะแรกพระราชทานม้าอาชาไนยพร้อมเครื่องทรงพวงดอกไม้ ต่อมาพระราชทานรถเทียมด้วยม้าสินธพ ๔ ระยะภายหลังพระราชทานช้างเชือกหนึ่งพร้อมเครื่องประดับใหญ่และโภคสมบัติเป็นจำนวนมาก ข้าพระองค์นั้นให้ประดับด้วยอาภรณ์ทุกอย่างนั่งบนคอช้าง ข้าพระองค์ได้ปฏิบัติธรรม กระทำกรรมของผู้ป่าวร้องชักชวนมหาชนมาทำบุญ ฟังธรรม สมาทานศีล ถือบุโสด ลี้นกาลแปดหมื่นปี กลิ่นจันทน์ฟุ้งออกจากกายของข้าพระองค์ กลิ่นอุบลออกจากปากตลอดกาลเหล่านั้น”

“นี่เป็นกรรมที่ข้าพระองค์กระทำแล้ว พระเจ้าข้า”

สันตติมหาอำมาตย์นั้น ครั้นกราบทูลบุพกรรมของตนอย่างนั้นแล้วกราบบังคมลาพระบรมศาสดาอีกครั้งหนึ่ง แล้วเตโชธาตุปรินิพพานบนกลางอากาศนั่นเอง เปลวไฟบังเกิดขึ้นในสรีระใหม่ เนื้อและโลหิต แล้วปรากฏเป็นธาตุตั้งดอกมะลิตูมเหลืออยู่

อ่านแล้วเห็นประเด็นอะไรบ้าง?

๑. ใช้กำลังกายของตนชักชวน เชิญชวนผู้คนเข้าสู่พระรัตนตรัยเป็นกุศลอันยิ่งใหญ่

๒. ถึงแม้จะเสพสุรา มัวเมาอยู่ แต่เมื่อเข้าสู่ธรรมก็สามารถเห็นธรรมได้ และจะไม่ย้อนกลับไปทางเสื่อมอีก

๓. เมื่อใดที่ประสบกับความทุกข์ ผู้มีปัญญาจะเข้าหาธรรมแทนการใช้อบายมุขเป็นทางออก

เพียง ๓ ข้อนี้หากได้จากเนื้อเรื่องนี้แล้วเกิดเป็นกำลังใจ ทำอย่างจริงจัง จะเกิดอานิสงส์อย่างแน่นอน

เวลาของภพภูมิ

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=236>

2013-06-10

โลกเราวัด ๑ วัน ตรงที่การหมุนของโลกรอบตัวเอง ดังนั้น ๑ วันไม่ได้มีความจริงอะไรเลย เราสร้างกฎเกณฑ์ให้ใช้ตรงกันเท่านั้น เหมือนปีใหม่ ฝรั่งเศส ๑ มกราคม จีนเอาตรุษจีน ไทยเอาสงกรานต์ new year เลยไปกันคนละทาง เพราะต่างคนต่างบัญญัติกันภายใต้เหตุผลของตน แล้วของใครดีกว่ากัน ... โอ๊ยเถียงกันไปเถอะ เป็นเปรตเฝ้าเหตุเฝ้าผล ทุกข์กันไม่จบ เถียงเรื่องที่ไร้ค่า ยิ่งเถียงยิ่งทุกข์

ลองเอาเวลาที่ใช้นาฬิกาวัดออก ลองใช้ความรู้สึกบอกชีวิตอันไหนนาน อันไหนเร็ว

๑. ออกไปเที่ยวกับคนที่ท่านรักที่เพิ่งจีบกันใหม่ ๆ ๑ วัน ท่านว่า เร็วหรือนาน

๒. แม่นั่งรอลูกที่ขอออกไปเที่ยวกับเพื่อนแล้วบอกกลับดีแล้วลูกกลับบ้านตอนตี ๒ ท่านว่าแม่ที่นั่งรอลูกจะว่า เร็วหรือนาน

๓. นัดเพื่อนไว้หน้าโรงหนัง หนังก็กำลังจะฉายแล้ว แต่ละนาที่ที่ผ่านไป ท่านว่า เร็วหรือนาน

๔. ท่านไปเที่ยวต่างประเทศ ๗ วัน แต่เพื่อนเกิดขับรถไปชนคนตายวันที่ท่านเดินทางไปพอดี ท่านกลับมาด้วยความสุขสนุกสนาน มารู้ว่าเพื่อนติดคุกรีบไปเยี่ยม ท่านว่าความรู้สึกของท่านเร็วเหลือเกิน แต่ของเพื่อนติดคุกในเวลาเท่าที่ท่านไปเมืองนอก ความรู้สึกของเขานานกว่าของท่านไหม

เอาละ เวลาจริง ๆ ถ้าเอาการหมุนของโลกที่เราไปยึดไว้ ออกเอาเฉพาะความรู้สึก เร็ว ช้า นาน ที่คน ๆ นั้นละเป็นตัวบอกแทน ท่านว่าจะเทียบกันอย่างไร อย่างในตัวอย่างด้านบน ข้อ ๔ นี้จึงไม่เป็นการง่ายที่จะเปรียบเทียบเวลาในความรู้สึก ภาพภูมิอื่นไม่มีพระอาทิตย์ พระจันทร์เป็นดวง ๆ เป็นรูปหมุนขึ้นหมุนลง จึงเป็นความรู้สึกแบบยารวดเดียว เคยฝันร้ายไหมแบบวิงหนีใจจะขาดแล้ววิงได้ช้าเหลือเกิน ถ้าเวลาแบบที่เรากลัวสุดขีดนั้นยาวแบบไม่มีการตื่นมาคั่น ท่านว่ามันจะน่ากลัวแค่ไหน แล้วมันจะยาวนานขนาดไหนในความรู้สึกของท่าน

เอาล่ะถ้าเราต้องเทียบค่าของความรู้สึก เราจะทำอย่างไร ในเมื่อมาตรฐานที่เราใช้กันบนโลกคือ วัน เดือน ปี ไม่ใช่มาตรฐานของภพภูมิ

ในตัวอย่างข้อ ๔ คนที่ติดคุกเหมือนตกอยู่ในขุมนรก เวลาในความรู้สึกของเขาผ่านไปอย่างช้าๆ อย่างยาวนาน ในขณะที่คนไปเที่ยวต่างประเทศ เวลาของเขาในความเพลิดเพลินอาจรู้สึกว่าจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว แต่บนความรู้สึกที่ว่าผ่านไปเร็วหรือผ่านไปช้านี้ ก็ยังวัดความเป็นกุศล อกุศลไม่ได้ คนตั้งวงดื่มเหล้าก็รู้สึกว่าจะเวลาผ่านไปเร็ว คนนั่งเล่นไฟก็รู้สึกว่าจะเวลาผ่านไปเร็ว นั่นจึงบอกไม่ได้ว่าการผ่านไปเร็วหรือช้าเป็นกุศลหรืออกุศล เพราะการเพลิดเพลินนั้นง่ายที่จะสร้างนรกขึ้นมาด้วยความไม่รู้ เช่นการเล่นไฟ ตอนเล่นแล้วได้ก็เพลิน แต่พอหมดตัวก็อยากที่จะหาเงินไปแก้ตัว เวลานั้นจะบีบคั้นเป็นทุกข์มาก เวลาที่จะยาวนานในความรู้สึกของคนๆ นั้น หรือคนติดยาเสพติด ตอนเสพที่มีความสุขชั่วครู่เขาจะรู้สึกมันแป๊บเดียว แต่ระหว่างที่อยากยาแล้วเกิดความทุกข์ทรมาน เวลานั้นผ่านไปช้าเหลือเกินราวกับเดินในอุโมงค์มืดมิดที่ไม่มีปลายทางออก

ในพระสูตรต่างๆ อาทิเช่น ที่พระองค์ตรัสเล่าให้นางวิสาขา ฟังถึงอานิสงส์ของการถืออุโบสถศีล นั้นส่งผลให้เกิดในภพภูมิของเทวดาในชั้นต่างๆ ท่านตรัสว่าเป็นการยากที่จะเปรียบเทียบให้มนุษย์ฟังว่าอายุเทวดานานเพียงใด หรือ คนที่ดำพระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะแล้วไปเกิดในปทุมนรก ท่านก็ว่าเป็นการยากเช่นกันที่จะบอกว่าผู้ที่ตกนรกขุมนี้นานแค่ไหน จะสังเกตว่าท่านจะไม่เทียบเป็นวันแบบ ๒๔ ชม. เพราะมันเป็นสมมติบัญญัติ หากภูมิมนุษย์ไม่ได้อยู่โลกแบบนี้ หมุนรอบพระอาทิตย์แบบนี้ การอุปมาจะไม่เป็นอกาลิโก

ท่านยกตัวอย่างเช่นหากเอาเมล็ดงาใส่ในเกวียนแล้วทุกๆ หนึ่งแสนปีเอาออกหนึ่งเมล็ด จนเอาออกหมดนั้นเท่ากับ ๑ หน่วยแล้วก็มีการเปรียบเทียบต่อไปอีก เราจะรู้สึกว่ามันนานเหลือประมาณ อายุในนรก

แต่ทั้งหมดทั้งสิ้นหากเรามาดูว่า ความรู้สึกช้าเรื่อนั้นมาจากการให้ค่าด้วยความไม่รู้จึงเกิดกาลเวลาขึ้นในใจ ดังนั้นหากเรา

ไม่ให้ค่ากับสิ่งใดด้วยการปรุงแต่งขึ้นมาเป็นสังขาร (วิสังขาร) การกระทำนั้นๆ จะไม่มีแรงเสียดทานให้เกิดเป็นเร็วเป็นหนานขึ้นมาเป็นการกระทำไปด้วยสติและปัญญาที่ไม่มีประธานมาเป็นเจ้าของ การกระทำนั้น สภาพต่างๆ ที่เข้ามากระทบไม่ว่าจะทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ จะเป็นสภาพสักแต่ว่า เป็นสภาพอิสระ ไร้แรงเสียดทาน ไร้ระยะทาง ไร้กาลเวลา พ้นไปจากวิบากเพราะไม่มีผู้รับ พ้นจากกรรม เพราะไม่มีผู้กระทำ เขาจึงเปลี่ยนคำว่า กรรม เป็น คำว่า กิริยา ในพระอรหันต์ วิสังขารเกิดขึ้นจาก อวิชชา เปลี่ยนเป็น วิชชา ดังนั้น วิญญาณจึงดับ เมื่อวิญญาณดับ นามรูปก็ดับ ภพก็ดับ...

เมื่อนั้น “เธอ” จักไม่มี เมื่อใด “เธอ” ไม่มี เมื่อนั้น “เธอ” ก็ไม่ปรากฏในโลกนี้ ไม่ปรากฏในโลกอื่น ไม่ปรากฏในระหว่างแห่งโลกทั้งสอง นั่นละคือที่สุดแห่งทุกข์ละ .. คำพระศาสดาตรัสกับ พระพาหิยะ

แก้ว

เมื่อประมาณกลางเดือน พฤษภาคม ๕๖ คุณหนูจากศูนย์ สายตา Opto และคุณปลา จาก Hoya Lens ได้นัดผมเข้าตรวจ สายตาเพื่อจะทำแว่นให้เพราะเขาเชื่อว่าอายุขนาดนี้ สายตาต้อง ยาวแน่ๆ แต่เห็นผมไม่ใส่แว่นก็เลยอยากจะขอตรวจสายตาหน่อย

ปฏิเสธมาเรื่อยๆ จนเขาไม่ทนอีกแล้วจึงยกเครื่องมือมาวัด ในคอร์สเลยแต่ทั้งๆที่ว่าเครื่องมือเหล่านี้ตรวจได้ในเบื้องต้น อยากจะตรวจด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยและมีความแม่นยำสูงจึงขอ เชิญไปที่ออฟฟิศ ก็เลยรับปากเพราะตรวจไประดับหนึ่งแล้ว...

ขั้นตอนผ่านไปจนถึงวันไปรับแว่น ทันทีที่สวมแว่น จึงรู้เลย ว่าภาพที่เราเคยเห็นมาตั้งแต่เกิด เห็นมาทุกวัน มันไม่เคยชัดเลย หรือนี้?

ภาพที่เราคิดว่ามันเป็นอย่างนั้นก็คือปรกติ เราจะไม่มีวันรู้มาก่อนเลย ถ้าเราไม่เห็นว่ามันคืออะไร เราอาจจะฟังคนที่เขาเห็นชัดแจ้วมาพูดให้เราฟังแค่นั้น เราก็คิดได้แค่ว่า เขาก็เห็นอย่างที่เราเห็นนี่ละ จนกว่าวันหนึ่ง เราได้เห็นภาพที่ชัด เราจึงจะรู้ว่า ภาพที่เราเห็นมาตลอด มันไม่ชัด

ถ้าอย่างนั้นใครก็ตามที่คิดว่าตัวเองมีสัมมาทิฏฐิ จะรู้ว่าสัมมาทิฏฐิคืออะไรก็คือวันที่เขาเกิดสัมมาทิฏฐิจริง ๆ ถ้าวันนั้นมาถึงเขาจึงจะรู้ว่าที่ผ่านมามาตลอดมันคือมิจฉาทิฏฐิ เมื่อนั้นจะหมดคำถามและหมดคำพูด....

เราหลงสมมติ

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=238>

2013-06-13

คนนั้นเป็นคนดีนะ

คนๆ นั้นไปเข้าคอร์สมา ไม่เห็นดีขึ้นเลย

เราไปทอดกฐินมา

เรากำลังจะไปเที่ยวต่างประเทศ ตื่นเต้นจัง

เราต้องไปทำงานทุกวันเลยเมื่อจริง ๆ

**ทุกคนคุ้นเคยกันเป็นปกติกับประโยคพวกนี้ สิ่งที่น่าปฏิบัติ
ต้องทำเพื่อให้เห็นความจริงคือสลายประโยคพวกดีขลุ่ยพวกนี้
ออกก่อน แล้วเข้าไปเห็นแต่ละขณะแทน**

ลองดูนะ เริ่มจากประโยคแรก

คนนั้นเป็นคนดีนะ : เราเรียกรวมๆ เองว่าคนๆ นั้นเป็น
คนดีจากคำเฉลี่ย คนแต่ละคนหากดูไปเป็นขณะๆ เราจะเห็นว่า
เดี๋ยวก็ช่วยเหลือคน เดียวก็หงุดหงิด เดียวก็ด่าลูกน้อง เดียวก็ไป

ทำบุญ ฯลฯ พอเราไปเห็นจุดที่เขาเกิดกำลังตำลูกน้องเราก็เลยว่าเขาไม่เห็นจะดีตรงไหนเลย แล้วเราดีได้ตลอดเวลาไหมล่ะ ที่เราว่าเราเป็นคนดี

คน ๆ นั้นไปเข้าคอร์สมา ไม่เห็นดีขึ้นเลย : คน ๆ นี้ธรรมดาเป็นคนเจ้าอารมณ์ ปากไว ตำคนแล้วก็ว่าตัวเองทำถูก แต่หลังจากที่ไปฝึกมา ก็เริ่มอดทน อดกลั้นได้บ้าง ขณะที่กำลังตำคนอื่น เขาก็เริ่มรู้สึกตัวขึ้นมาบ้างแต่บางครั้งก็เอาไม่อยู่อย่างนี้ก็ดีขึ้นกว่าเดิมก็ต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาต่อไป เราตีรวมกันไปหมด เพราะดูแต่ภายนอก

เราไปทอดกฐินมา : การไปทอดกฐินเป็นการพูดแบบรวม ๆ หากเราสลายประโยชน์นี้ออก จะเหลือการเดินทางออกจากบ้าน (หากจะย่อลงไปจริง ๆ คือเห็นการเคลื่อนไหวของขา ของร่างกาย หากจะย่อลงไปอีก ก็เพียงเห็นธาตุเคลื่อนไหวไปมาโดยมีธรรมชาติที่เป็นนามธรรมรับรู้ความรู้สึกและสั่งงานให้กายนี้ขยับไป) ขยับกายขึ้นไปบนรูปธรรมที่มาประกอบรวมกันเรียกว่ารถ (เพราะมีวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งทางบก) จากนั้นพาเรา

เคลื่อนที่ไปจนถึงสถานที่ที่มีสมมติเรียกว่าวัด เนื่องจากมีพระอยู่รวมกันที่นั่น จากนั้นการขยับเคลื่อนไหวทำกิจกรรมต่างๆ ตามหมู่กลุ่มที่ทำพิธีกันไป เมื่อมีการถวายเงิน ถวายข้าวของ ฟังเทศน์ ฟังธรรม ใจเป็นกุศลขึ้นมาจากการกระทบของภายนอกเข้าสู่ภายในที่เรียกว่าผัสสะ กุศลเกิดขึ้นแล้วดับไปในที่สุด การทำกุศลส่งผลเป็นกุศล จิตใจเป็นสุขสงบ เป็นธรรมารมณ์ที่เกิดขึ้น ผู้คนอาจจะหลงเข้าไปยึดถือเพราะรสอร่อยของอารมณ์นั้นที่เกิดไปให้ค่าไว้ด้วยสังขาร เมื่อได้เห็นความจริงจะไม่ยึดถือแต่ไม่ใช่เลิกทำ เพราะกุศลเป็นสิ่งที่ดีต่อผู้อื่นและมีความสำคัญเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ได้รับ โดยเฉพาะการสืบสานงานพระพุทธศาสนา

*****ทั้งหมดนี้ไม่ใช่การคิดเอา แต่เมื่อปฏิบัติไปจะเกิดเป็นญาณทัศณะ เมื่อเราเห็นอย่างนี้จะถอดถอนสมมติทั้งหลายที่เราเข้าไปยึดถือ เพราะเมื่อเพ่งเข้า ธรรมแต่ละขั้นก็จะแตกออกเป็นลำดับให้เราเห็นความจริงว่าโลกทั้งปวงล้วนเป็นของว่าง ไม่มีอะไรน่ายึดถือเลย จึงจะเกิดวิราจธรรม คือเบื่อหน่ายคลายความยึดถือ เมื่อเบื่อหน่ายก็จะปล่อย นั่นจึงเกิดการดับที่เรียกว่านิโรธ การจะเห็นอย่างนี้ก็อาศัยการเจริญมรรคมาทั้ง ๘ องค์*****

เรากำลังจะไปเที่ยวต่างประเทศ ตื่นเต้นจัง : เช่นเดียวกันกับข้างต้น เห็นการเคลื่อนไหวของกาย ที่ขึ้นรถ แล้วเดิน (ก็คือการเคลื่อนไหวของกาย) และขยับไปนั่งอยู่บนเครื่อง (นั่นก็คือการย้ายกายที่ที่นั่งซึ่งหลังถูกเบาะ ก้นถูกเบาะจากที่นั่งรถเครื่อง ไปอยู่ที่เบาะที่อยู่อีกที่หนึ่งนั่นคือเครื่องบิน เป็นพาหนะแบบเดียวกับรถแต่ใช้ต่างวัตถุประสงค์กัน เมื่อไปถึงที่ต่างประเทศ (นั่นเรียกเอาเองเพราะเทียบไปที่ดินแข็งเหมือนกันทุกที่บนโลกมองไปมีตึกมีต้นไม้ภูเขา อากาศเย็นกว่า ทั้งหมดถูกตีรวมอีกเรียกว่า สวย จากนั้นการให้ค่าว่าอย่างนี้สวย อย่างนี้ไม่สวยในใจของแต่ละคน สิ่งนี้ถูกปรุงแต่งมาก่อนด้วยความไม่รู้จึงแปลงร่างกลายเป็นความสุขชะอย่างนั้น) ทั้ง ๆ ที่เหนื่อยก็เหนื่อยเหมือนออกไปทำงานนั่นล่ะแต่ใจมันหลอกตัวเอง ฉาบย้อมเอาไว้เลยไม่เห็น แต่ไปสักพักจะอยากกลับบ้านเพราะความจริงก็คือความจริง หากเราไปเที่ยวดิสนีย์แลนด์แล้วมีความสุข คนทำงานในดิสนีย์แลนด์คงสุขทุกวัน ถ้าไม่เห็นความจริงก็สุข ๆ ดิบ ๆ กันไปตามเรื่องทุกคน ทั้งคนไปเที่ยวทั้งคนทำงานที่นั่นนั่นแหละ

เราไปทำงานทุกวันเลย เบื่อจริง ๆ (ถ้าฉันไปทำงานที่ดิสเนีย์ แลนด์ดีใหม่ จะได้สุขทุกวัน ทุกเวลา) : ไปทำงานไปยังไง ออกจากบ้าน กายเคลื่อน ขยับไปขึ้นรถอีก รถพาเคลื่อนที่ไป ก็เหมือนๆ กับการออกไปเที่ยวหรือการไปทอดกฐินเลยไม่ใช่หรือ ที่นี้เมื่อถึงที่ทำงาน กายขยับลงก้าวไปๆ จนกายเคลื่อนย่อลง (นั่ง) จนก้น (เรียกเองว่าก้น) สัมผัสกับวัสดุที่เป็นธาตุดิน มีความยืดหยุ่นสบายต่อกัน ก้นสบาย แต่แปลกที่ “เรา” สุข แทนที่ก้นจะสุข จากนั้นขยับนิ้ว ขยับแขน พุดคุย มีอาการเคลื่อนไหวของกายนำวัสดุที่แข็งๆ มีเสียงสื่อสารได้มาแปะที่หูแล้วพุดคุยทำหน้าที่ตามที่ได้รับและถูกว่าจ้างมา หากการกระทำทั้งหมดเป็นการช่วยเหลือผู้คนหรือทำไปอย่างดีที่สุดแล้ว ก็จบไปที่ละขณะๆ จนถึงเวลาขยับกาย ขึ้นไปบนรถ แล้วนั่งอยู่บนเบาะรถ รถหยุดบ้างเคลื่อนบ้าง แต่เราก็ออยู่บนเบาะท่าเดิม บางคนถึงบ้านเร็วก็เปลี่ยนจากเบาะรถเป็นเบาะที่บ้านแทน ก้นก็ถูกเท่กันแต่ดีใจเหลือเกินที่ถึงชะที่ ถึงเร็วก็เปลี่ยนที่อยู่ไวขึ้นแค่นั้นเอง เมื่อเข้าต่อนอกจากบ้านก็ไม่เห็นดีใจขนาดนี้เลย เห็นรีบแทบตาย บีบแตรสนั่นเรียกคนนั้นคนนี้แล้วหงุดหงิดแทบตาย (เถียงไปเถอะ อุกุศลทั้งนั้น)

เรื่องราวในชีวิตมันไม่มีอะไรนอกจาก มีธาตุ มีรูป มีกาย ขยับไปมา มี วิญญาณธาตุ มีนาม เข้าไปรับรู้ เข้าไปเกิดเป็นอารมณ์ เพราะความไม่รู้หรือริยสัง การเคลื่อนทั้งหลายจึงถูกสมมติพาหลง ให้เป็นสุข เป็นทุกข์ ไปเที่ยว ไปวัด ไปต่างประเทศ เป็นคนนั้น เป็นคนนี้ คนนั้นดี คนนี้ไม่ดี แบบนี้เร็ว แบบนี้ช้า ปฏิบัติการตอบโต้ ตอบสนองของสัตว์โลกทั้งหมดมาจากความหลงที่สั่งสมจนเกิด เป็นสัญชาตญาณ สัตว์โลกจึงไปแปลค่าทุกอย่างเป็นสุข เป็นทุกข์ หลงสมมติกันแบบงูหัวไม่ขึ้น ไม่รู้ว่าตนจมอยู่ในกองทุกข์ วัฏวน ทุกข์ สุดท้ายเมื่อถึงวันตายมาถึงก็สะดุ้ง หวาดเสียว ทั้งๆ ที่กาย เลื่อมสภาพจะด้วยเหตุปัจจัยใดก็ตาม ไม่ว่าจะอุบัติเหตุ นั่นก็ เพียงมีการกระทบ กระแทกอย่างรุนแรงของวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง ไปที่กายนี้ แล้วเป็นปัจจัยให้เกิดความรู้สึกรู้สึกขึ้นชั่วคราวหรือการ เลื่อมสภาพของอวัยวะที่ถูกประกบกันขึ้นมาเป็นชีวิต ที่เป็นชีวิต ขึ้นมาได้ก็เพราะมีวิญญาณและอากาศเข้าไปประกบ เมื่อส่วนใด ส่วนหนึ่งเสียหายหรือดับไป การดำรงอยู่ของชีวิตก็จบสิ้นไปแต่รูป นามที่ประกบเป็นร่างกายยังคงแสดงไตรลักษณ์ต่อเนื่องสืบไป ทั้งๆ ที่ตายไปแล้ว

ในส่วนของจิตใจที่มีเชื้อเกิดอยู่ ก็จะก่อร่างสร้างกายขึ้นมาใหม่จากเหตุปัจจัยที่ทำมาเอง ก่อกำเนิดเป็นชีวิตใหม่ต่อไป ภายใต้ขั้นที่มีรหัสเก็บไว้ ในทุกๆ ขณะของประสบการณ์จากกรรมและอารมณ์ในอดีตเป็นเชื้อ เหมือนทุกคนสั่งสมตัวต่อ Lego สีสดำหรือสีขาเอาไว้แต่ละวินาที เมื่อถึงเวลาก็เอา Lego แต่ละชิ้นที่เก็บไว้มาต่อกันขึ้นมาใหม่ หากแยกให้ง่าย สีขาวเป็นกุศลและสีดำเป็นอกุศลที่สั่งสมมา เมื่อถึงเวลาประกอบ Lego ขึ้นมาใหม่ ถ้าสีที่เราเก็บไว้ส่วนมากเป็นสีดำ ท่านจะต่ออย่างไรให้มันเป็นหุ่นยนต์ตัวสีขาว ๆ หน่อยเพื่อจะได้เอาไปรวมอยู่กับกลุ่ม Lego ของคนอื่นเขาต่อกันแล้วมีสีขาวเยอะ ๆ กรรมการคงไม่ให้หุ่น Lego ของท่านที่ต่อแล้วมีแต่สีดำสกรปไปอยู่กับพวกหุ่นตัวขาว ๆ กระจมั่ง ลัทธิธรรม ความจริงก็มีแค่นี้ละ

**จนเมื่อเข้าใจด้วยการเห็นความจริงตามความเป็นจริงดังนี้
แน่นอนจะเกิดการปล่อยวางจนละความเห็นผิดในสักกายทิฏฐิ
คือความเห็นผิดในความเป็นตัวตน จะหมดความยึดถือในขั้นนี้
เพราะขั้นนี้ก็เพียงของว่างของเปล่าไร้ความหมายใด ๆ แห่ง
ความเป็นตัวตน**

แล้วผู้ที่กำลังนึกคิดวิเคราะห์อยู่ ที่ยังรู้สึกว่าคุณมีปัญญา ว่า
ตนเกิดสัมมาทิฐิ ได้รู้ ได้เข้าใจสรรพสิ่งทั้งหลายจนหมดสิ้นแล้ว
นั่นล่ะที่ยังไม่จบไม่สิ้นเชื่อ แต่หากวันใดที่เข้าถึงพระธรรมก็จะ
สามารถอยู่กับสมมติแบบวิมุติ โดยจะอยู่กับสมมติแบบสมมติ
ก็ไม่มีทางหลงหรือจะอยู่กับสมมติแบบวิมุติว่างสงบไปกับโลก
สมมติ ก็ยังคงสงบเย็นเป็นปกติ ไม่หลงสร้างตัวตนเจ้าข้าเจ้าของ
อะไร ใดๆ ไฉน ชื่นมอีก เข้าใจทั้งสรรพะสังขาร และ สัพพะ
ธัมมา ว่าล้วนเป็นอนัตตา ตรงนี้เป็นเหตุจากสัมมาทิฐิ ส่งผลเป็น
สัมมาญาณและสัมมาวิมุติ มองโลกผ่านมุมของ วิมุติญาณทัศนะ
มองในมุมของวิมุติไม่มองผ่านมุมของขั้นธัม เมื่อนี้จะอยู่นอก
เหตุเหนือผล หมดคำพูดใดๆ ที่จะบรรยายสภาพ หมดเขา หมด
เรา ไม่มีใครดีใครไม่ดี ใครถูกใครผิด มันเป็นเช่นนั้นเอง มีผล
เพราะมีเหตุ ช่วยทำให้คนเติมน้ำเปล่าลงในน้ำเกลือของแต่ละคน
ให้มาก ๆ จนหายเค็มและสอนให้เลิกยึดถือแก้ว เลิกยึดถือน้ำ แต่
คนๆ นั้นจะเติมน้ำของเขาต่อไปโดยไม่ยึดถือในน้ำนั้นอีกเพราะ
ความเคยคุ้นเพราะเห็นประโยชน์ด้วยสติปัญญา ซึ่งเกิดแทรกอยู่ใน
ในตัวสังขารเอง การทำกุศลนั้นเป็นการทำประโยชน์ผู้อื่นซึ่งนั้น

ก็คือประโยชน์ตนเอง ความจริงอยู่ที่การทำหน้าที่ของแต่ละคน
เมื่อทำหน้าที่อย่างเป็นธรรม ทั้งประโยชน์ตน ประโยชน์ท่านก็จะ
ถึงพร้อมด้วยการทำอย่างมีสติปัญญาตนเอง

พระโสดาบันละวิจิกิจฉา
(ความลังเลสงสัย)

<http://suanyindee.net/index.php?option=think&task=view&id=239>
2013-06-14

เราได้อินคำสอนในการละสังโยชน์ของพระโสดาบันว่า **พระโสดาบันเป็นผู้ละ**

๑. **สักกายทิฏฐิ** อันนี้แน่นอนต้องละความเห็นผิดในความเป็นตัวตน ซึ่งตรงนี้เป็นของหยาบๆ ที่มีอยู่อย่างเข้มข้นในปุถุชน และเบาบางลงในกัลยาณชนผู้เฝ้านในการปฏิบัติสมณะและวิปัสสนาจนเริ่มละความเห็นผิดได้เป็นขณะๆ ซึ่งจะพาไปสู่การละความเห็นผิดได้ในที่สุด

๒. **วิจิกิจฉา** ความลังเลสงสัย เน้นไปที่ความลังเลสงสัยในพระรัตนตรัย บางคนถึงๆ ว่าหากเรามีความลังเลสงสัย มันไม่ดีอย่างไร ความลังเลสงสัยหลายครั้งมันทำให้เราไม่หลงไปเชื่ออะไรง่าย ๆ ตามคำบอกกล่าวของใครๆ เช่น มีใครมาหลอกลวงหรือแม้แต่ไม่หลอกลวง เพราะเขาคิดว่าคำสอนอย่างนั้นถูก คำสอนนี้ไม่ถูก เพราะในสำนักมากมายเราไปที่ไหนก็ได้ยินกันแต่เรื่องราว

ต้องแบบนี้ถึงจะถูก ต้องทำแบบนี้เท่านั้น การล้งเลงสยทำให้เกิดความยับยั้งชั่งใจไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ไม่ดีหรือ?

ถ้ามองในด้านนี้ดีแน่เพราะนั่นเป็นการโยนิโสมนสิการ เพื่อจะพิจารณาโดยแยกกายให้เห็นความจริงด้วยตนเอง เชื่อเถอะใคร ๆ ก็ว่าตนเองถูกทั้งนั้นละ ถ้าเขาว่าเขาไม่ถูก เขาจะทำอยู่อย่างนั้นหรือ ?

แต่ความล้งเลงสยในสังโยชน์ข้อนี้มุ่งไปที่ความล้งเลในพระพุทฺธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์ เนื่องจากพระโสดาบันนั้นก็คือผู้ที่เข้ามาสู่การปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ เกิดการชำระกิเลสมาโดยลำดับ จนเห็นด้วยตนเองว่าทุกข์ทั้งหลายเริ่มบางเบาลงไปเรื่อย ๆ ไม่ได้คิดว่าตนเป็นนั่นเป็นนี่ เพราะเรื่องทั้งหมดทั้งล้นอยู่ที่ทุกข์ เมื่อความทุกข์ลดลง จิตใจตั้งมั่นขึ้นก็เริ่มเห็นความจริงตามความเป็นจริง จนเห็นด้วยตนเองว่า ตัวเรา ของเรา ที่เข้าใจผิดมาตลอด ด้วยการหลงสร้างตัวตนนั้น ไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงความรู้สึกที่ถูกสร้างด้วยความไม่รู้ เมื่อใครก็ตามที่ถึงจุดนี้ เราสามารถจินตนาการได้เองเลยว่า เราจะหมดข้อสงสัยในพระธรรมแน่ ๆ เพราะการปฏิบัติตามธรรมนั้นได้นำพาเขาเข้าสู่ความ

พันทุกข์ได้ และเขาจะรู้ได้ด้วยตนเองโดยอัตโนมัติว่าจะมีพระ
 ธรรมคำสั่งสอนได้อย่างไรหากไม่มีปัญญาการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
 หลักคิดซึ่งเป็นตรรกะของเหตุและผลนี้ เป็นธรรมดาอยู่เองที่จะ
 เกิดในอริยบุคคล แล้วการพันทุกข์ก็ได้เกิดขึ้นจริงๆ ในบุคคลผู้
 ปฏิบัติตามพระธรรมนั้น

ตรงนี้จะทำให้ผู้ที่เข้าไปสัมผัส เข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้งด้วย
 ตนเอง ไม่ต้องอาศัยฟังคำพรรณนาจากผู้อื่น นี่จึงเป็นที่มาว่า
 พระพุทธเจ้าถามพระสารีบุตรว่า เธอว่าใครในที่นี้เป็นพระโสดาบัน
 พระสารีบุตรทูลตอบว่า ข้าพระองค์คิดว่า **ผู้ที่เจริญอริยมรรคมืองค์
 ๘ นั้นละเป็นพระโสดาบัน** เพราะในโสดาปัตติยังคะ ๔ นั้นบอก
 ถึงลักษณะของโสดาบันอย่างชัดเจนว่า

ข้อ ๑-๓ เป็นผู้เคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์
 อันหยังลงมั่น เพราะท่านได้เห็นแล้วด้วยตนเอง นี่จึงเป็นผลที่เกิด
 ขึ้นในใจของอริยบุคคลทั้งหลายซึ่งพระองค์ทรงทราบดี ไม่ใช่การ
 เคารพตามๆ กันมา ส่วนโสดาปัตติยังคะ ๔ ข้อที่ ๔ นั้นเป็นผู้มีศีล
 ไม่ทะลุ ไม่ต่าง ไม่พร้อย เป็นศีลที่ไม่ลุ่มคล้ำด้วยวิภวัญญิ นี้เกิดจาก

เจริญมรรคในข้อ ๑, ๒ จนเกิดปัญญา มีศีลด้วยปัญญา ไม่ใช่คิดว่าถือศีลแล้วจะดี จะพาไปสวรรค์ นั้นยังอุปคาลำด้วยทิวาฐิ ดั้งนั้น โสตาบปฏิยางค ๔ จึงเป็นผลที่เกิดอย่างแน่นอนในพระอริยบุคคลทุกระดับ

หากปฏิบัติจนรู้ลึกว่า **“ตัวเองหลุดพ้น”** แต่ยังลังเลในคำสอนของพระพุทธเจ้าว่าอย่างนี้ใช่ อย่างนี้ไม่ใช่ นี่จะใช้คำพระพุทธเจ้าจริงหรือ? อริยมรรคน่าจะผิดมั้ง? เพราะที่ **“ฉัน”** บรรลุมา มันไม่ใช่อย่างนี้? ถ้าอย่างนี้จะต้องแจ้งกรรมการคนนอกมาดูแล้วมั้งว่า ระหว่าง สาวก กับ พระพุทธเจ้า ใครน่าจะผิด หากผิดจริง วันนี้จะไม่มีพระอรหันต์เลยแม้แต่องค์เดียวเลยนะเพราะนี่ผ่านมาแล้ว ๒,๖๐๐ ปี หรือว่าคนที่ว่าอย่างนั้นท่านเป็นพระอรหันต์? ด้วยการตรัสรู้ชอบได้โดยตนเองหรือ?

ดังนั้นวิจิกิจฉาจึงไม่ใช่แค่ข้อสงสัยรายวัน หรือสงสัยเรื่องโลก ๆ เช่นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์อย่างนั้น แต่เป็นการลังเลในพระรัตนตรัย

ส่วนข้อ ๓. คือ **สีลัพตปรามาส** คือสิ่งที่ทำตามๆ กัน มีความเชื่อว่าทำอย่างนี้ดี ทำอย่างนั้นจะพ้นทุกข์ เหล่านี้จะหมดไปจากใจของผู้ที่เห็นความจริงแล้ว เพราะในผู้ที่เห็นความจริงจะเห็นว่า จะทำอะไร อย่างไร แค่นั้น ก็ไม่สามารถทำให้ชั้นอันมีสภาพทุกข์นี้เป็นสุขขึ้นมาได้ ก็ดูแลไปเท่าที่จะทำได้ เพราะมันมีแต่ทรุดอย่างว่าทรงเลย จะปรับสิ่งแวดล้อมให้ดีให้บรรเจิด จะเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนเบอร์ เปลี่ยนทิศสักแค่นั้น ชั้นก็ไม่เคยพ้นจากสภาพทุกข์ไปได้ จะมีก็เพียงปฏิบัติไปสู่การวางอุบาทว์ในชั้นเท่านั้นเอง นั่นจึงจะพ้นทุกข์อย่างแท้จริง ดังนั้นจินตนาการเองก็คงได้ว่า คงไม่มีใครคิดจะทำสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ใดๆ เลยแม้แต่น้อยให้เสียเวลา เช่นการบ้วนน้ำลายใส่ที่ทำน้ำแข็งแล้วเอาไปแช่ช่องฟรีซมากิน

นี้เป็นสังโยชน์ ๓ ข้อในสังโยชน์ ๑๐ ที่ละได้ในพระโสดาบัน

ပုံ

บ้านใครอยู่แถวบางพลีเมื่อหลายปีก่อน ความเป็นอยู่ค่อนข้างสงบ หลังจากนั้น เมื่อสนามบินสุวรรณภูมิย้ายเข้ามา เสียงเครื่องบินขึ้นลงดังสนั่นไปหมด ชาวบ้านที่อยู่อาศัยในแนวขึ้นลงของเครื่องบินแทบจะต้องอุดหูกันและเครื่องบินขึ้นลงในแต่ละวันก็แทบจะทุกนาที

จากวันนั้นถึงวันนี้เวลาผ่านไปหลายปีตั้งแต่เปิดใช้สนามบินไม่มีใครรู้สึกถึงเสียงนั้นอีกแล้ว เครื่องมา..หยุดคุย เครื่องผ่านไป..พูดต่อ ทุกคนดูเหมือนจะปรับวิถีชีวิตได้ทั้งหมดแล้ว

ลองไปถามชาวบ้านที่อยู่ในแหล่งที่มีน้ำเน่าท่วมขัง จากเวลาที่ผ่านไปๆ การรับรู้ของกลิ่นเหม็นนั้นราวกับว่าไม่มีกลิ่นเหม็นนั้นแล้ว

เด็กถูกส่งไปอยู่โรงเรียนประจำ วันแรกๆ ไม่อยากอยู่เลย แต่เมื่ออยู่ไปไม่นาน ไม่อยากกลับบ้านแล้ว อยากอยู่กับเพื่อนแทน

วันนี้ชอบทานน้ำพริก ปลาทุ เกิดถูกส่งไปอยู่อินเดีย วันแรก ๆ เชื้อใหม่ทานไม่ได้ แต่จากนั้นเมื่อไม่มีอะไรจะทาน ก็ต้องอดทนทานเข้าไป จากนั้นไม่นานก็จะอร่อยไปกับอาหารแขกนั้น

คนเราอยู่กับอะไรไปสักพักก็จะชินกับสิ่งนั้น เบื้องหลังความจริงที่เราเหมือนจะรู้จักนี่คืออะไร? ความจริงไม่ใช่เราชินหรือ (“เรา” **มีที่ไหนกัน**) เพราะนั่นเป็นผลที่ประจักษ์ออกมาเท่านั้น ความเป็นจริงคือ ธรรมชาติของรูปนาม (ทั้งรูปและนามหรือทั้งกายและใจเลยละ) ทุกชนิดจะมีคุณสมบัติในการปรับตัวเข้าสู่สภาพใหม่

การปรับตัวเข้าสู่สภาพใหม่นั้นเป็นเรื่องธรรมชาติ เพราะนี่เป็นการดำรงพันธุ์ของสัตว์และพืช เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปมาตามเหตุปัจจัยตลอดเวลา เองง่าย ๆ เช่นอุกบาตจากนอกโลกพุ่งชนโลก เกิดการกระแทกอย่างรุนแรง มหาสมุทรระลอก เกิดคลื่นสึนามิขนาดมหึมา เกิดภูเขาไฟระเบิด ท่วมทับไดโนเสาร์ ตายกันหมด ฝุ่นควันหมอกหนาคลุ้งเต็มบรรยากาศ แสงอาทิตย์ส่องลงมาไม่ถึงพื้นโลก พื้นโลกจึงเกิดเป็นน้ำแข็ง มนุษย์ต้องปรับตัว พืชพันธุ์ต้องปรับตัว เวลาล่วงเลยมาจนปัจจุบัน

เรากำลังตระหนกกันถึงภาวะโลกร้อนเพราะเราเร่งเหตุปัจจัยต่าง ๆ ด้วยการชูดของไต้ดินมาเผาบนดิน สภาพของสมดุลย์จึงเปลี่ยนแปลง ผลกระทบกันเป็นห่วงโซ่ สัตว์โลกพืชพันธุ์ก็ต้องปรับตัวใหม่ การปรับตัวเกิดขึ้นตลอดมาเพราะเหตุปัจจัยภายนอกที่ไม่เสถียร ส่งผลต่อเหตุปัจจัยภายใน และเหตุปัจจัยภายใน (คือนามธรรม ความรู้สึกทั้งหลาย) ที่ไม่เคยเสถียรเช่นกัน (ด้วยความไม่รู้และการปรุงแต่ง) ก็พยายามที่จะเปลี่ยนเหตุปัจจัยและสิ่งแวดล้อมภายนอกให้เป็นไปดั่งใจด้วย

เมื่อการปรับตัวมีอยู่ตลอดเวลา การปรับตัวเข้าสู่สิ่งใหม่ หรือภาวะใหม่จึงสร้างความเคยชินกับสภาพใหม่ตลอดเวลา พืชก็ปรับเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ สัตว์ก็เช่นกัน มนุษย์ก็ด้วย

การปรับตัวใหม่นี้ ในสัตว์ที่มีเวหนาคือความรู้สึก สุข ทุกข์ เฉย ๆ จึงปรับจากทุกข์เข้าสู่เฉย ๆ เมื่อเฉย ๆ ได้สักพักก็เกิดความสุข พออะไร ๆ เปลี่ยนอีกก็ทุกข์อีก แล้วก็ปรับอีกเป็นเฉย ๆ จากนั้น ชักชินก็เริ่มสุข (โง่วนเวียน โง่เวียนวนอยู่อย่างนี้) นี่เป็นสภาพที่เห็นเป็นผล **สภาพปรมาัตถ์คือ เมื่อแรกจิตพบกับภาวะใหม่ มันจะตื่นรนกวัดแกว่งเพราะจะต้องปกป้องตนเอง จนกระทั่งรู้สึกว่**

ปลอดภัยแล้วก็จะไม่ไปเกาะเรื่องนั้น ๆ อีก แรก ๆ จึงทุกข์เพราะ
จิตตื่น แต่พอจิตเล็กตื่นมันก็รู้สึกเฉย ๆ แต่สาเหตุก็อาจจะมาจาก
กายด้วยเช่นกัน เช่น อยู่ประเทศหนาว มาอยู่ประเทศร้อนแรก ๆ
ผิวสัมผัสสัมผัสความร้อนก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงปรับตัว เกิดการ
ชยับมีการขับน้ำออกมาเพื่อระบายความร้อน เมื่อการเปลี่ยนแปลง
เกิดขึ้น ความรู้สึกจึงถูกส่งผ่านนามธรรมต่อเป็นห่วงโซ่ เกิดผัสสะ
มีวิญญาณแปลค่าในด้านบวก ลบ จึงมีเวทนา เกิดเป็นทุกข์เวทนา
ลักระยะ เวทนาจึงเปลี่ยนจากทุกข์เป็นเฉย ๆ นั่นเพราะจิตไม่ไป
เกาะกับสิ่งนั้นเหมือนอย่างตอนแรก ๆ อีก หรือเช่น ทหารเกณฑ์
แรก ๆ ถูกส่งไปอยู่ในค่ายทหารก็จะทุกข์มาก ลักพักก็จะปรับตัว
เข้าสู่สภาพใหม่เป็นคนมีวินัย ที่เคยลำบากในวันแรก ๆ ก็กลายเป็น
ชินไป ร่างกายวันแรก ๆ ก็ปวดเมื่อย มันก็ปรับตัวใหม่เพราะ
ต้องตื่นนอนอยู่ในสภาพนี้ให้ได้ ก็ก่อเกิดเป็นกล้ามเนื้อขึ้น สภาพ
เหล่านี้เกิดเพราะมีเหตุไปกระตุ้นมัน มันไม่ได้มีตัวตนอะไร สุดท้าย
ได้นิสัยที่ดีติดตัว ตื่นเช้า เข้มแข็ง แข็งแรง มีวินัย ตามมา แต่หาก
เหตุปัจจัยใหม่ไม่ทำต่อ มันก็ปรับตัวใหม่อีก ดังนั้นที่ว่า
เป็นอย่างเดิม ก็แค่ดูคล้าย ๆ เดิมต่างหาก จะเป็นอย่างไรได้ยังไง

แต่การปรับตัวใหม่นี้ไม่ได้มีแต่ในทางบวกอย่างตัวอย่างที่ ยกผ่านมาแต่เมื่อถูกเข้าไปอยู่กับหมู่กลุ่มที่นิสัยไม่ดีก็จะซึมซับ ความไม่ดี ความไม่มีวินัย ความเห็นแก่ตัว ที่เป็นภาวะของสิ่งแวดล้อมมาด้วยเช่นกัน เมื่อจุ่มในน้ำธรรมดา ก็ชินกับน้ำธรรมดา เมื่อ ไปจุ่มในน้ำร้อน ช่วงแรกก็จะอึดอัดกับน้ำร้อน เป็นทุกข์กับน้ำร้อน แล้วก็ชินกับน้ำร้อน นี่จึงเป็นการปรับตัวของรูปนาม และของสัตว์ ที่มีเวทนา วันนี้อยู่ด้วยสิ่งนี้มันจึงถูกบดบังเพราะเราไม่เห็นความจริง จึงหลงไปปรุงความรู้อีกขึ้นมา ทั้ง ๆ ที่มันก็เป็นเช่นนั้นเอง

หากเราเห็นความจริงจะพบความจริงที่ไม่น่าเชื่อว่า การปรับตัวของรูปนามทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งมีวิญญาณและไม่มี วิญญาณ ทั้งที่มีเวทนาและไม่มีเวทนานั้น มีการปรับตัวตลอดเวลาไม่ว่าจะมีใครเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม นี่จึงมีศัพท์ที่จะ อธิบายสิ่งที่เป็นสังขารธรรมนี้ด้วยประโยค ๆ เดียวว่า **“เพราะมีสิ่งนี้ สิ่งนี้เป็นปัจจัย สิ่งนี้สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น”** ซึ่งสภาพนี้พระพุทธรเจ้าบัญญัติ ศัพท์เรียกว่า **“อิทัปปัจจยตา”** ดังนั้นสรรพสิ่งในโลกทั้งหมดจึงมี ความเป็นอิทัปปัจจยตาทั้งหมด เมื่อผลที่เราเห็นในวินาทีนี้มาจาก เหตุในวินาทีก่อนและวินาทีก่อนก็มีเหตุจากวินาทีก่อนหน้ากันขึ้นไป

นั่นจึงทำให้เราเข้าใจได้ว่าทุกอย่างล้วนเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัยตลอดเวลา **สภาพที่จะเป็นตัวตนเสถียรจึงไม่มี** นี่เองจึงทำให้สรรพสิ่งไม่มีทางที่จะเสถียรได้ มันจึงส่งผลให้เราได้เห็นในความเป็นอนิจจังนั่นเอง นี่เป็นสภาพย้อนกลับไปที่ต้นตอ ผู้ที่เห็นอนิจจังจึงเหมือนกับเห็นเพียงผลที่แสดงออกของรูปนามเท่านั้นเอง ปัญญาแท้หรือความจริงแท้คือเข้าไปเห็นต้นเหตุที่แท้จริงของสรรพสิ่งจึงจะสามารถวางอุपाทานลงได้ แต่ยังหรอกเรายังไปไม่ถึงตรงนั้น เพราะเราจะเดินหน้ากันต่อไปเปิดโปงความจริงของโลกที่บิดบังเราให้หลงผิด แม้ทุกสรรพสิ่งจะเป็นอิทัปปัจจยตาจะนับรวมทุกสิ่งก็ตาม แต่ที่จะมามีส่วนเกี่ยวข้องกับสัตว์โลกจริง ๆ คือสัตว์โลกที่มีความรู้สึกหรือสัตว์โลกที่มีเวทนาเท่านั้น ดังนั้นพระธรรมคำสอนจะมุ่งเน้นเฉพาะสัตว์โลกที่มีเวทนาเพื่อให้พ้นจากเวทนานั่นเอง อิทัปปัจจยตาจึงถูกบีบให้แคบลงเหลือเพียงปฏิจจสมุปบาท ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเฉพาะสัตว์ที่มีเวทนาเท่านั้น จากนั้นก็จะพบความจริงที่ไม่เคยมีเราเขาบุคคลในสัตว์โลกเลย ความ เป็นเรา ของเราก็มามาจากอุपाทานนั่นเอง หากดูเท่าที่อ่านผ่านมาสรุบบแบบง่าย ๆ ก็คือเวทนาคือ สุข ทุกข์ เหย นั่นมาจากการ

เปลี่ยนแปลงสภาพภายนอกและมากระทบต่อภายใน หรือเกิดจากการดิ้นรนภายในที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงภายนอก แล้วความรู้สึกก็จะวนไปมาเพราะความไม่รู้ความจริงแท้ จึงไปหลงยึดถือในตัวเอง

ตกลงซินดีใหม่? ซินก็ดี แต่ซินแล้วไง พระพุทธเจ้ามีพระปรีชาสามารถ มีพระปัญญาคุณ พระองค์ตรัสรู้อริยสัจขึ้นมา เพราะเห็นความจริงขึ้นมา จึงรู้ว่า**มรรคเท่านั้นที่จะพาสัตว์โลกพ้นไปได้เพราะจะเห็นความจริง** ในมรรคมองค์๘ จะดึงให้สัตว์โลกพ้นจากความชินในอกุศลซึ่งนั่นเป็นสัญชาตญาณในการมุ่งร้าย เบียดเบียนเพราะจะเอาตัวรอด เปลี่ยนมาเป็นไม่มุ่งร้ายแทนด้วยศีลในมรรคองค์ที่ ๓ ๔ ๕ ด้วยปัญญาจากมรรคองค์ที่ ๑ และ ๒ จากนั้นเมื่อกายวาจาสงบก็ไปจัดการเปลี่ยนนามธรรมคือจิต วิญญาณให้ไปอยู่ทางกุศล ละอกุศลเพื่อย้ายนิสัยที่ฝังรากลึกให้ย้ายจากฝั่งอกุศลไปอยู่ทางกุศลแทน นี่จึงใช้เครื่องมือตัวแรกคือมรรคองค์ที่ ๖ ให้สัตว์ละอกุศลแล้วเปลี่ยนมาเจริญกุศลแทน อยู่กับกุศลให้มากให้บ่อยจนชินกับกุศล ธรรมชาติของรูปนามอย่างทีอธิบายไปแล้วจะปรับตัวสู่สภาพใหม่ จากนั้นรูปนามภายใน

หรือขั้นที่ ๕ นี้จะเริ่มเข้าไปติดกุศล จึงมีคำต่อมาที่พระองค์ตรัสคือ คนดีทำได้ง่ายทำชั่วยาก คนชั่วทำได้ง่ายทำดียาก จากนั้นผู้หนึ่งจะทำกุศลไปเรื่อยแต่กุศลเช่นเมตตา กรุณาก็ดีในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมแต่กุศลที่พระองค์ต้องการเชื่อมต่อไปและจะเป็นประโยชน์ต่อเป้าหมายสูงสุดกลับเป็น**อานาปานสติ** เพราะอะไร? แต่เมื่ออยู่ในกุศล ทำกุศลจนเคยคุ้นเคยชิน ก็เกิดความเคยชินในการทำกุศล จากนั้นจึงต้องใช้มรรคองค์ที่ ๗ ลัมมาสติ ไปวางความยึดถือกุศล แต่จะไม่เลิกการทำกุศล จากนั้นจะไม่ทำกุศลด้วยไปดำริตริตริกกุศลให้มาเป็นของเราอีก จะเริ่มทำกุศลด้วยใจเป็นอิสระ จะพบความจริงขึ้นโดยลำดับ

เมื่อผู้เดินทางมาจนกุศลเกิดขึ้นมากจากการละอกุศลแล้ว จิตมาชบกับกุศลก็จะสร้างตัวตนต่อการยึดถือกุศลเป็นธรรมชาติของจิตที่มีวิชาอยู่ ดังนั้นเพื่อให้เห็นความจริงจึงต้องให้จิตได้เห็นว่า ฐานต่าง ๆ ที่จิตเข้าไปเวียนวนผ่านนั้นอันมี กาย เวทนา จิต และธรรมารมณฺ์ ทำอกุศลส่งผลเป็นอกุศล ทำกุศลส่งผลให้ใจเป็นกุศล (หลายคนตรงนี้ไปหลงว่า ไม่ว่ากุศลหรืออกุศลก็ล้วนเกิดดับตรงนี้ใช่ะ แต่ถ้าโมหะเข้าครอบงำจะบอกต่อว่า ทำอกุศลหรือกุศล

ก็เหมือนกัน นี่หลงทางแล้ว) เมื่อเห็นความจริงว่าทุกสิ่งล้วนเป็นของเกิดขึ้นดับไป นั่นจะนำพาไปสู่ความเห็นที่ถูกต้องคือความไม่มีตัวตนนั่นเอง ในขณะที่เดินทางผ่านฐานทั้ง ๔ นั้น ด้วยความซ้าจะเริ่มเห็นความจริงที่จะเป็นปัญญาารู้อริยสัจคือ **ตัวฐานทั้ง ๔ เป็นเครื่องมือให้ไปรู้ความจริงว่า ชันธ์ ๕ คืออะไร เพราะความซ้าในการเห็นฐานทั้ง ๔ จึงเกิดความรู้ว่าชันธ์ ๕ คือองค์ประกอบที่เข้ามาประกอบกัน ซ้อน ๆ ซ้อน ๆ กันด้วยการเดินทางผ่านฐานทั้ง ๔ ดังนั้นตัวสติปัญญา ๔ นั้นไม่ใช่ตัวปัญญาที่เป็นสัมมาทิฐิมรรคข้อนี้จึงยังถูกจัดอยู่ในส่วนสมมติ ไม่ใช่ปัญญา วันนี้อยู่ที่คนหลงว่าสติปัญญา ๔ เป็นวิปัสสนา ตัววิปัสสนาจริง ๆ นั้นอยู่ที่มรรคองค์ที่ ๑ คือเมื่อเจริญสติแล้วไปเกิดปัญญาเข้าใจว่า ชันธ์ ๕ ไม่ใช่ตัวตน นั่นละเป็นวิปัสสนา**

เมื่อเข้าใจในสติปัญญา ๔ ก็จรรู้ว่า กาย เวทนา จิต ธรรม ไม่มีตัวตน นั่นเป็นความเดียวกันเชิงซ้อนที่จะเป็นความเข้าใจสืบเนื่องว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่มีตัวตนเป็นอนัตตา ความเข้าใจดังนี้มาจากจิตใจที่ตั้งมั่นในสัมมาสมาธิ ปัจจัยให้สัมมาสมาธิเกิดมีมาตั้งแต่ สัมมาทิฐิ เรื่อยมา จนเนกขัมมะ จน

มีศีลจิตก็ตั้งมั่นขึ้น จนละอกุศล จิตก็ตั้งมั่นขึ้น จนมาเจริญกุศล
 รู้ลม อานาปานสติ จิตก็ตั้งมั่นขึ้น นำมาเจริญสติปัญญาได้ดี เข้าใจ
 ความจริงวางความเห็นผิดจิตก็ตั้งมั่นขึ้นอีก จนตั้งมั่นถึงที่สุด เห็น
 ความจริง ทั้งรู้แจ้งอริยสัจอย่างแจ่มแจ้งว่า นี่ทุกข์ นี่เหตุให้เกิดทุกข์
 นี่ความดับสนิทแห่งทุกข์ นี่คือหนทางให้ถึงความดับแห่งทุกข์ นี่เป็น
 สัมมาทิฎฐิ ขึ้นสูงสุด ทำลายผู้ยึดถือชั้นเพราะเหตุจากจิตเอง
 ยึดถือตัวเอง เป็นจุดกำเนิดของเรื่องทั้งหมด จึงเกิดจักขุ **อุทปาทิ**
 (จักขุเกิดขึ้นแล้วแก่เรา) **ญาณังอุทปาทิ** (ญาณเกิดขึ้นแล้วแก่เรา)
ปัญญาอุทปาทิ (ปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา) **วิชาอุทปาทิ** (วิชาเกิด
 ขึ้นแล้วแก่เรา) **อาโลโกอุทปาทิ** (แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา) เพราะ
 จิตสลัดความเห็นผิดทั้งหมดที่ครอบงำมาตลอดการเดินทางใน
 สังสารวัฏอย่างยาวนานลงได้ จึงเกิดผลคือ สัมมาญาณ ความรู้
 อันเป็นสัมมาแท้ ๆ และสัมมาวิมุตติ คือความหลุดพ้นที่แท้จริง ไม่มี
 ผู้เป็นเจ้าของเจ้าของ สิ่งทั้งปวงอีกต่อไป จิตกลับคืนสู่ธรรมชาติ
 เดิมแท้

หากเข้าใจมรรคที่พระพุทธองค์ตรัสรู้ มีหรือที่สาวกจะ
 ปรามาศคำของท่าน มีหรือที่จะมานั่งเถียงกันว่าของใครถูก อย่า

ให้โง่ต้องซอมนโง่ต้องซอมนโง่ให้หลายชั้นเลย กลับมาศึกษามรรคปฏิบัติตามมรรค จะพบกับความสงบเย็นที่แท้จริง เวลาเหลือกันคนละนิดเดียว อย่างเหมือนไก่ในสุมที่เขากำลังล่าเหยื่อไปโรงเชือด แต่เหล่าไก่ทั้งหลายที่โง่เขลาที่ยังเถียงว่าสุมกูดีกว่า พวกกูเก่งกว่าสุมนั้นไม่ได้เรื่อง เตียวถึงแล้วกูต้องเดินนำหน้าเพราะรู้จริง ไก่ทั้งหมดไม่ว่าไก่ลูกน้องหรือไก่ลูกพี่ที่พุดกันเรื่องเดียวกัน เกิดทิฏฐูปาทานในเรื่องเดียวกันจนเป็นอุปาทานหมู่ ก็ให้เห็นกลุ่มก้อนพวกกูถูกโดยไม่เห็นความจริงใดๆ แต่ที่ไหนได้ ทันที่ที่รถจอดกระบะท้ายรถถูกเอาลง สุ่มถูกยกลง ไก่ไม่ว่าหัวหน้าลูกน้องถูกโยนเข้าไปห้องประหารอย่างไม่มีใครแยแส เขาก็ปาดคอลงต้มในหม้อ ตายเท่ากันทุกตัว ไม่แน่ว่าบางตัวต่อไปหลงจนถึงตายถึงความเก่งของกู ที่จะอยู่ติดต่อกันไปด้วยจนตาเบิกโพล่งครั้งสุดท้ายแล้วก็ไปสร้างเหตุเกิดใหม่ต่อไปเพราะ “กู” เก่งนี่เอง

สุดท้ายมีใครบรรลุมรรคที่ไหนกัน...พระอรหันต์ถ้าจะแปลกันจริงๆ ก็คือ ไม่มีใครเป็นพระอรหันต์ เปลือกที่ยืนอยู่นั้นชั้น ๕ ไม่มีใครเอามันแล้วของทุกซ์ รอมันพังตอนหมดเหตุ จิตก็ไม่มีเจ้าของเพราะรู้แจ้งไปแล้ว จิตตอนโง่กับตอนหายโง่จึงเรียกชื่อยาก

เลยไม่รู้ตอนไหนจะให้ชื่ออะไร เลยเติมให้มันต่อไปอีกหน่อยว่า
จิตเดิมแท้ (แต่ไม่กลับมาง้ออีก) ไปเป็นจิตใหญ่ ไม่กระจอกงอก
ง่อยโล่งวิญญาณอีก

จะหาพระอรหันต์ที่ไหนกัน ถ้าจะหาก็คหาที่ตัวเองนั่นละ ท่าน
ถูกบังอยู่ เอาสิ่งบังออกซิแล้วจะพบพระอรหันต์ที่ความไม่มีอะไร
ตั้งชื่อให้สภาพนั้นว่า *สุญญตา*

ทุกคนที่ทำผิด
จะคิดว่าตัวเองทำถูก

ในคอร์สปฏิบัติธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง หลังนักศึกษาได้ปฏิบัติและฟังธรรมไปจนจบหลักสูตรแล้ว ในวันสุดท้ายได้มีการออกมาแสดงความคิดเห็น มีนักศึกษาชายคนหนึ่ง ออกมาเล่าเรื่องของเขาย่างน่าสนใจ

“เมื่อตอนที่ผมอายุ ๑๗ ปี เย็นวันหนึ่งขณะที่ผมอยู่บ้าน น้องชายของผมกลับจากโรงเรียนด้วยการวิ่งเข้าบ้านอย่างกระหืดกระหอบแล้วเขาก็บอกผมว่า พี่ ผมโดนจี้ก๊อไล่ตีมา ตอนนั้นมันดึกรออยู่หน้าบ้าน ทันใดนั้น ผมรู้สึกโกรธมากจึงวิ่งไปหยิบปืนแล้วออกไปหน้าบ้าน วิ่งไล่ยิงพวกนั้นอย่างเดือดดาล จากเหตุการณ์วันนั้น ผมถูกตำรวจจับ แต่ด้วยความที่อายุไม่ถึง ๑๘ ปี จึงไม่ติดคุก”

แต่ที่ผมมีความรู้สึกตอนนี้หลังจากที่ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม กับอาจารย์คือผมรู้สึกที่วันนั้นผมทำผิด แต่ที่ผมเอะใจขึ้นมาในขณะนี้ก็คือ ทำไมตอนนั้นผมจึงรู้สึกที่ผมทำถูก ผมปกป้องน้องชายของผม ผมเลยมีความรู้สึกที่ทุกคนที่ทำผิด ในขณะที่เขาทำ

เขาจะรู้สึกว่าเขาทำถูก

อาจารย์ครับ แล้วใครจะเป็นคนบอก ในขณะที่ทุกคนทำผิดอยู่ แต่ก็จะมีความรู้สึกหนึ่งข้างใน บอกเราว่าเราทำถูก

นักศึกษาคนนี้ มีปัญญามาก เขาเห็นความจริงเกินไปกว่าที่ คนธรรมดาควรจะเห็น คนทั่วไปจะเห็นแต่ตัวเอง แต่นี่เห็นออกไปถึงทุกคน นี่คือการของคนที่ไม่สลวยสักกายทิฐิ ได้ชั่วคราว

คำตอบนี้น่าสนใจ ผมเชื่อว่าคนส่วนมากถ้าจะตอบคำถามนี้ จะตอบว่า “สติ”

แต่สำหรับผมคำตอบคือ “สัมมาทิฐิ” ทุกวันนี้ที่สติมาเตือนกันทำไม่ยังทำอยู่ละ โกรธ-รู้หมด อดไม่ได้ โลภ-อยากได้ สติเตือนแล้วสุดท้ายก็ซื้อ หลง-ก็ยอมหลงเพราะมันเพลิน มันสนุกดี ตัณหาเกิดขึ้น ยอมทำผิดเพียงเพราะทนไม่ไหว ขอหน่อยเถอะ พวกนี้สติมาเตือนแล้วทั้งนั้น

เมื่อเกิด สัมมาทิฐิ นั่นคือ เกิดปัญญา ที่จะรู้ผิดชอบชั่วดีจริง ๆ เข้าถึงหัวใจจิตหัวใจของแต่ละคน ซึ่งนั่นจะไม่มีทางที่จะมุงร้าย เบียดเบียนใครอีกเลย

นิทานไม่เชน

สำนักปฏิบัติแห่งหนึ่ง มีนักปฏิบัติทั้งชาย หญิง เด็ก ผู้ใหญ่ ครคร่ากัันอยู่ในสำนัก วันนั้นขณะที่อาจารย์เดินดูความเรียบร้อยของศิษย์ในสำนัก ได้เดินไปพบสาวน้อยน่ารักที่กำลังหมักหมมกับกวาดใบไม้

อาจารย์จึงเดินเข้าไปหาด้วยความชื่นชมในความขยันของศิษย์และพูดขึ้นว่า

“ขยันดีจริงนะ”

“ก็ไม่ได้ขยันนี่ค่ะ เพียงแค่กวาดเท่านั้นเอง” ศิษย์ตอบ

“กวาดอย่างนี้ได้บุญซินะ” อาจารย์พูดต่อ

“กวาดพื้น กวาดใจค่ะ” ศิษย์ยังคงกวาดต่อไป

ศิษย์หยุดกวาดแล้วหันมาตอบอาจารย์

“ใจสะอาด นั่นเป็นบุญ หากเพิ่มตัวบุญเข้าไปใจหนัก สกปรกเพิ่ม ต้องมากวาดเพิ่มอีก”

อาจารย์ยิ้มอย่างชื่นชมในคำตอบของศิษย์ตัวน้อย

“ดีมาก ถ้าอย่างนั้นอาจารย์จะให้รางวัลในความดี เข้าใจขออะไรก็ได้หนึ่งอย่าง” อาจารย์ยิ้มแล้วเสนอให้

ศิษย์มองหน้าอาจารย์แล้วย้อนถามว่า

“อะไรก็ได้หรือคะ”

“ใช่ อะไรก็ได้” อาจารย์ยืนยัน

ศิษย์ตัวน้อยยิ้มนิดพักหนึ่งแล้วบอกอาจารย์ว่า

“เงินหนูขอกอดอาจารย์ค่ะ”

อาจารย์อึ้งไปนิดหน่อยเพราะนึกไม่ถึงว่าศิษย์ผู้เฉลียวฉลาดจะขออะไรแบบนี้ แต่ยินยอมให้ศิษย์ได้ทำตามทีขอ จึงอ้าแขนออก เด็กน้อยจึงเข้ามากอดซุกหน้าอย่างมีความสุข” เมื่อเสร็จแล้ว ด้วยความสงสัย อาจารย์จึงย้อนถามศิษย์ผู้มีปัญญาว่า

“ทำไมจึงขอสิ่งที่ไม่มีสาระเลยล่ะ”

ศิษย์ย้อนถามอาจารย์ว่า “เช่นอะไรคะ สาระ”

“เช่น คำสอนชั้นสูงสุดยอด หรือ ทำอย่างไรหนุจึงจะบรรลุธรรม”

“อ้อ” ศิษย์ยิ้ม ๆ แล้วตอบอาจารย์ว่า

“คำสอนชั้นสูงสุดยอด อาจารย์พูดอยู่ทุกวัน **ส่วนเรื่องการบรรลุธรรม หนุต้องทำเอง** ไม่สามารถขอจากอาจารย์ได้ค่ะ แต่กอดนี้ ทั้งสำนักไม่เคยมีใครได้เลย หนุว่านี่ล่ะสุดยอด”

ถ้ามีความทุกข์
ให้ไปนั่งตากยุง

เวลาทุกข์ เรื่องราวที่ทำให้ทุกข์จะรบกวนจิตใจตลอดเวลา เช่น ใครทะเลาะกับใครอย่างรุนแรง เราจะเห็นว่าเราจะหวนคิดถึงเรื่องนั้นวนไปเวียนมาไม่จบไม่สิ้น ไม่ว่าจะรู้ลมก็แล้ว พยายามทำนั่นทำนี่ก็แล้ว เรื่องราวที่ทำให้ทุกข์ก็ยังคงถาโถมใส่เหมือนคลื่นกระทบใส่โขดหินไม่มีหยุดหย่อน รวากับไร้ความปราณีและเห็นใจ ส่งผลให้เราทุกข์ซ้ำแล้วซ้ำอีก รวากับทุกข์จะเกิดสืบเนื่องไม่เคยดับหายไปไหนเลย

ออกไปนั่งนอกบ้านสิ เดี่ยวยุ่งจะมาช่วย !! ตัวที่ ๑ ตัวที่ ๒

อาจจะยังไม่รู้สึกเพราะใจยังง่วนวนอยู่กับทุกข์ แต่พอเริ่มโดนรุมกัด ทีนี้ล่ะ จิตจะเปลี่ยนที่เกาะละ มันจะวางเรื่องราวที่หลงวนกลายเป็นมาเกาะกับความเจ็บความคันแทน มันจะวางเนื้อเรื่องมาเกิดกับความหงุดหงิดเพราะยุ่งแทน

แต่..คนโง่ก็จะทวีความโกรธมากขึ้นเพราะกำลังร้อนใจกับเรื่องเดิมอยู่ เรื่องใหม่คือยุ่งจะโหมไฟในใจให้หนักขึ้น

แต่..คนมีปัญญาจะเห็นว่า เรื่องที่กำลังหลงวนออกไม่ได้นั้น กลับหายวับไปซะอย่างนั้น มันเปลี่ยนมาอยู่อาการคันและยุกที่มากัด ใครตั้งมันเห็นอย่างนี้ อานิสงค์คือเห็นการเกิดดับของอารมณ์ เห็นว่ามันเป็นอนัตตา อารมณ์ทั้งหลายหรือความทุกข์ทั้งหลาย ล้วนเกิดขึ้นดับไป เมื่อมีเหตุก็เกิด หหมดเหตุก็สลาย เหตุใหม่มากระทบก็เกิดผลใหม่ซึ่งไม่ใช่ของเก่า ผลอันเกิดจากยุ่งนี้เป็นของใหม่ที่เกิดขึ้น มีแต่ของเกิดดับ ความรู้สึกทุกข์ไม่ได้มีตัวตนนี้ เราโง่ไปปรุงมันขึ้นมาเองว่าเป็นของเรา ไปยึดถือขึ้นมาเป็นของเราเอง

หากเราพยายามจะไปจัดการกับเนื้อเรื่องที่เข้ามากระทบวนใจ มันกลับทำไม่ได้ แต่ถ้าเราเห็นความจริงจากสภาพธรรมที่เกิดขึ้นจริงๆ ได้ นั่นจะทำให้เราเกิดปัญญาปล่อยวางได้ แต่จิตต้องตั้งมั่น ไม่ไหลไปในเนื้อเรื่อง นี่มาจากสมาธิที่ฝึกๆ กันมา

นี้อาจจะทำให้เกิดข้อคิดมุมมองที่เกิดจากความตั้งมั่น ไม่งั้นก็จะหงุดหงิดซ้อนเป็นอนุภาคเพิ่มเข้าไปอีก เมื่อมีจิตใจที่ตั้งมั่นจนวันข้างหน้าค่อยๆ เห็นความจริงมากขึ้น สามารถปล่อยวางความสำคัญผิดที่สั่งสมมายาวนานลงได้ ยุ้งอาจจะเป็นครู แต่มันคงไม่รู้หรือมั่ง ที่มันทำเพราะมันต้องการหาอาหารเท่านั้นเอง **คงไม่ต้องไปตามยกมือไหว้ยุ้งหรือ** เพราะงานนี้ปัญญาเกิดที่ **คนมีปัญญา ที่ไม่ใช่เรา**

ฉันมีสิทธิ
เขาทำครอบครัวยังฉัน

ถ้าท่านเป็นพ่อ แม่ พี่หรือน้องของใคร ซึ่งมีคนมาลู่ขอ ลูกสาวหรือคนในครอบครัวไปเพื่อแต่งงานด้วย จากนั้นเข้าไปบวช ปล่อยให้ลูกสาวหรือคนในครอบครัวของท่านที่เขามาลู่ขอไป แต่งงานด้วย ต้องอยู่คนเดียว ว่าแห้ว เสร้า โศกอย่างพระนางพิมพา

ท่านจะโกรธไหม?

ท่านคงจะไปต่อว่าเขาด้วย ถูกไหม?

ท่านอาจจะผูกใจเจ็บ อาฆาตไม่เผาผีเลยก็ได้ หรือหากเจอหน้าคราครั้งใดคงต้องเข้าไปต่อว่าหรือหาทางกลั่นแกล้งเพื่อให้มันสาแก่ใจที่ทำกับคนรักของฉัน ท่านรู้ลึกลงว่าท่านมีความชอบธรรมที่จะทำอย่างนั้นได้ เพราะคนๆ นั้นทำกับ “ครอบครัวของกู”

เรามาดูความจริงที่เราคิดเอาเองว่าเรารู้กันหน่อย แน่ใจหรือ ว่า “เรา” มีสิทธิ

ในสมัยพุทธกาล สุปปพุทธะ ซึ่งเป็นพระราชบิดาของพระเทวทัตและพระนางยโสธราพิมพา พระชายาของเจ้าชายสิทธัตถะนั่นเอง เมื่อรู้ว่าพระเทวทัตถูกครุณีสูบเพราะจงล้างจงผลาญพระพุทธรองค์ แทนที่สุปปพุทธะจะสำนึกในบาปบุญคุณโทษ กลับมีจิตโกรธแค้นอาฆาต ทั้งยังโกรธแค้นเจ้าชายสิทธัตถะที่ทอดทิ้งบิดาของตนออกผนวช จึงนำอำมาตย์ข้าราชการบริพารไปนั่งตีมสุราชวางทางที่พระพุทธรองค์จะออกโปรดเวไนยสัตว์ ทำให้พระพุทธรองค์เสด็จดำเนินไม่ได้เพราะมีทางออกอยู่ทางเดียว ถึงกับต้องอดพระกระยาหารไป ๑ วัน

เมื่อพระอานนท์ทูลถามถึงความผิดของสุปปพุทธะที่กระทำเช่นนั้น พระพุทธรองค์ซึ่งทราบด้วยญาณ จึงตรัสว่า

“ดูก่อนอานนท์ หลังจากนั้นไปได้เจ็ดวัน สุปปพุทธะจะลงอเวจีตามเทวทัตไป”

เมื่อสุปปพุทธะทราบถึงพุทธดำรัส จึงขึ้นไปประทับบนชั้น ๗ ของปราสาท ทั้งยังให้นายทวารคอยขัดขวางไว้ไม่ให้พระองค์ออกจากปราสาทใน ๗ วัน

สุปปพุทธะประทับอยู่ในปราสาทชั้น ๗ จนถึงวันที่ ๗ ก็ได้ยินเสียงม้าแก้ว ซึ่งเป็นม้าที่ทรงโปรดร้องก้อง ด้วยความเป็นห่วงม้าสุปปพุทธะจึงวิ่งลงมา เหล่านายทวารก็คิดว่าครบ ๗ วันตามกำหนดแล้ว จึงไม่มีผู้ใดขัดขวางไว้

พอสุปปพุทธะก้าวพ้นปราสาท เขยียบพระบาทลงบนพื้นธรณีก็เปิดออก สุปสุปปพุทธะลงสู่ขุมนรกอเวจีตามพุทธดำรัส...

ถ้า สุปปพุทธะ คิดถูก อย่างที่ผู้คนทั่วไปเห็นว่านี่เป็นสิ่งที่ชอบธรรม เช่นฉันทำกับเขาได้เพราะเขาทำคนในครอบครัวของฉัน และเราเองก็ยังคงสงสัย ไม่เข้าใจว่าสุปปพุทธะผิดยังไง เพราะเขาทำเพื่อครอบครัวของเขา นั่นแสดงว่าเราเองไม่เข้าใจ กุศล อกุศล ลักกายทิฎฐิ ความเห็นผิดในความเป็นตัวตน บุคคล เรา เขา

หรือเรามัวแต่คิดว่าเพราะสุปปพุทธะทำกับพระพุทธเจ้า นั่นจึงผิด เพราะพระองค์เป็นผู้มีบุญญาธิการ การขวางพระองค์ซึ่งกำลังจะไปโปรดสัตว์เป็นกรรมหนัก ใช่ว่า..ความคิดอย่างนั้นไม่ผิดแน่นอน แต่ก็เข้าไปไม่ถึงต้นตอของการกระทำอยู่ดี

แต่จุดเริ่มต้นที่สุปปพุทธะทำสิ่งนี้ลงไป มันเริ่มจากความรู้สึกที่เขียนเอาไว้ที่ตอนแรกใช้ใหม่ ถึงได้ลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ลงไป เราเองหากอยู่ในสถานการณ์แบบเดียวกัน เราก็อาจคิดหรือกระทำไม่ต่างออกไปเท่าไร เพราะเราเองก็อยู่ในความคิดปรุงแต่ง เพียงแต่คนที่เรากระทำนั้นไม่ใช่พระพุทธรูปเจ้า นั่นไม่ได้แปลว่าไม่ส่งผล เพียงแต่ผลจะรุนแรงน้อยกว่า จากจิตอาฆาตอกุศลของเราเอง

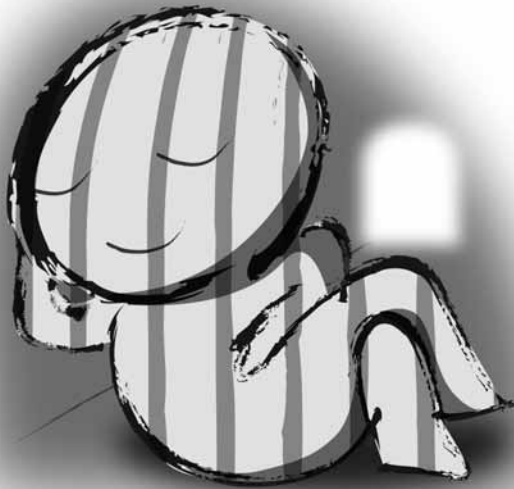
แปลว่าเราจะจัดการทำอะไรให้กับครอบครัวเราไม่ได้เลยหรือ? ได้แน่นอนเพราะวิบากกรรมทั้งหมดมันมาจากความอาฆาต อกุศลของเราเองต่างหาก และการกระทำที่เป็นอกุศลนั้นยิ่งส่งผลรุนแรงเพราะไปกระทำต่อบุคคลที่เป็นเนื้อนาบุญของโลกด้วย นั่นจึงส่งผลเป็นกรรมหนัก แต่อย่าลืมว่าที่เราคิดเอาเองว่าพระนางไม่สมควรต้องถูกทอดทิ้งอย่างนี้ ในที่สุดพระนางพินพาบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์นะจากการที่เสด็จออกบวชของเจ้าชายสิทธัตถะนะ

ด้วยความไม่เข้าใจ ผู้คนทั้งหลายจึงสร้างกรรมไม่เคยหยุดหย่อน และหากเป็นสิ่งที่เรากระทำลงไปด้วยความรู้สึกแบบเดียวกับสุปปพุทธะ เชื่อเถอะว่าจะมีเสียงภายในมาคอยหาเหตุผล

ปกป้องตัวเองเสมอ ในสิ่งที่จะกระทำหรือได้กระทำลงไปแล้ว นั่นอาจทำให้เรารู้สึกว่าเราทำถูก แต่ความจริงไม่ขึ้นกับความเชื่อหรือความรู้สึกของใครทั้งสิ้น

ดังนั้นสัมมาทิฐิหรือความเห็นถูก จะเกิดได้อย่างไร ทำอย่างไรจึงจะเข้าใจสิ่งเหล่านี้ตามความเป็นจริงได้

ปฏิบัติธรรม..ฟังธรรม กันเถอะ อย่ามัวแต่คิดอยู่เลย

ประตูใหญ่บางขวาง
(ยัง) เปิดอยู่

ในสมัยพุทธกาลมีผู้คนมากมายพยายามแสวงหาหนทางสู่
พระนิพพาน

การหันไปจากการเวียนว่ายตายเกิดนั้น เป็นที่ปรารถนาของ
ผู้คนในยุคนั้น

นั่นจึงเป็นที่มาที่เราจึงได้เห็นฤๅษี ซี ไพร บริพาชก พยายาม
ประพาศปฏิบัติกัน

ทำกันทุกอย่างไม่ว่าจะทุกรกิริยาซึ่งแสนจะยากลำบาก แต่ก็
อดทนทำกัน

นั่นแสดงให้เห็นว่าเขาเหล่านั้นปรารถนาจะพ้นทุกข์จริง ๆ

พูดไปแล้ว สาวกวันนั้นอาจจะง่ายกว่าวันนี้ ก็ตรงมีคน
แสวงหาทางออกกันอยู่แล้ว

วันนี้สถานการณ์ต่างออกไป

ผู้คนหลงใหลไปกับความสุข ความหรูหรา สะดวกสบาย
เรื่องจะให้มานั่งลำบากนะหรือ? ลืมไปได้เลย

ใน ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร พระองค์จึงตรัสว่า

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางสุดโต่ง ๒ สาย ที่บรรพชิตไม่ควร
เสพ คือ กามสุขัลลิกานุโยค การประกอบตนพัวพันอยู่ด้วยกาม
เป็นของชาวบ้าน เป็นของชนชั้นปุถุชน และ อตตกิลมถานุโยค
การทรมานตนให้ลำบาก

เป็นสิ่งนำมาซึ่งทุกข์ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ไม่ใช่ข้อ
ปฏิบัติของพระอริยเจ้า

พระองค์พูดกันเอาไว้หมดแล้ว ทั้งหลงใหลในกามและ
ทรมานตนให้ลำบาก

จากนั้นท่านได้ชี้บอกว่าทางสายกลางมีอยู่ นั่นเป็นทางสู่
พระนิพพาน สู่ความสงบเย็น

แล้วก็ประกาศเลยว่าทางสายกลางนั้นเป็นสิ่งที่พระองค์ตรัสรู้
ประกอบด้วยองค์ ๘ ประการ คือ อริยมรรคมีองค์ ๘

ทางออกจากทุกข์ท่านได้แสดงไว้แล้ว ได้เดินนำไปก่อนแล้ว
สังสารวัฏนี้คือคุกขังสัตว์ที่แข็งแรง ไม่มีทางที่สัตว์โลกจะ
ออกได้ด้วยปัญญาปุถุชนอันทุพพลภาพ

มีแต่ความหลงใหลในสิ่งลวงใจ แต่บัดนี้ประตูคุกถูกเปิด
แล้วด้วยปัญญาการตรัสรู้ของพระองค์

ในขณะที่เดียวกันประตูห้องขังของนักโทษแต่ละห้อง แต่ละ
ห้องนั้น

ดูเหมือนจะถูกปิดไว้ แต่ในความเป็นจริง ประตูแต่ละห้อง
นั้นกลับไม่ได้ใส่กุญแจ

เมื่อสาวกได้ฟังคำพระศาสดา และประพฤติปฏิบัติตาม จึง
ได้พบความอัศจรรย์ที่ยิ่งใหญ่

ได้เห็นความจริงว่าประตูใหญ่ของสังสารวัฏได้ถูกเปิดออก
แล้วจริง ๆ

สาวกทุกคนจึงรีบวิ่งกันเข้าไปประกาศให้คนในคุกทั้งหลาย
รีบตื่นขึ้น

แล้วก็กระซอกประตุลูกกรงแต่ละห้องอย่างสุดแรง
และได้ประหลาดใจพร้อมได้ดีใจเป็นครั้งที่สองคือ ประตุ
ห้องข้างแต่ละห้องไม่ได้ลือค

จึงรีบบอกถึงสิ่งอัศจรรย์ที่ได้พบจากปัญญาการตรัสรู้ของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยเสียงสั้นระรัว

แต่ความสุขความดีใจ ค่อยสลายๆ ไปเพราะ..

แทบจะไม่มีนักโทษคนไหนสนใจจะเดินตามออกมาเลย

พวกเขาพลีกายเทใจให้กับห้องขังที่พศดีประดับประดาเอา
ไว้ให้หลงใหล

นี่จึงกลายเป็นคุกที่แยบยล แนบเนียนยิ่งกว่าสมัยใดใด
จนพศดีไม่ต้องใช้ผู้คุม

ไม่ต้องลือคกุกุญแจห้องขัง แถมนั่งยิ้มอยู่บริเวณประตูใหญ่

และปล่อยให้สาวกเดินไปชักชวนได้ถึงในห้องขังอย่างยิ้มเยาะ

หัวเราะด้วยความสมเพชและสะใจ ทั้งต่อสาวกที่ต้องเหนื่อย
เปล่าและนักโทษผู้โง่เขลา

หลงไหลแค่ของลวงๆ ของชั่วคราว เป็นจริงเป็นจังกับสิ่งไร
สาระ

พัตตีเคยทูลขอพระพุทธเจ้าให้ละชั้นนี้ บรินิพพานไปแล้ว
ครั้งหนึ่ง

ความจริงประตูกุศควรจะถูกปิดไปแล้วตั้งแต่วันนั้น แต่
ด้วยพระปรีชาสามารถและความทุ่มเทของพระพุทธเจ้า

ที่ได้ทรงประกาศปาฏิโมกข์ไว้และตั้งธรรมวินัยให้ภิกษุต้อง
สวดและฟังในทุกกึ่งเดือน

จึงทำให้พระพุทธศาสนายังคงอยู่มาจนถึงวันนี้ ประตูกุศที่เปิด
อ้าซ่า ๑๘๐ องศาเป็นเวลานานถึง ๒,๖๐๐ ปี หลังการตรัสรู้

แต่คนคุกกลับไม่รู้เลยว่าประตูใหญ่ของคุณั้น ได้มีเจ้า
หน้าที่เรือนจำได้เดินไปดึงประตูเพื่อปิดกลับไปเหมือนเดิม

ประตูใหญ่ของคุณี่กำลังปิดลงอย่างช้าๆ คนคุกหาได้รู้
เรื่องไม่ เพราะคาราโอเกะที่กำลังตะโกนแหกปากร้องกันอยู่นั้น

มันกลบเสียงทุกอย่างที่เกิดขึ้นอยู่รอบๆ โดยหมดสิ้น

เพราะมันแต่หลงใหลสิ่งที่พักดีสร้างไว้ล่อในห้องซัง

คนคุกกลับไม่เห็นความจริงว่า ที่กำลังหัวเราะมีความสุขอยู่กับทีวีจอแบน ipad, iphone, Hi-speed internet กระเป๋า เสื้อผ้า สิ่งยวนใจนั้น ทั้ง ๆ ที่เพื่อนร่วมคุก ห้องซังข้าง ๆ ถูกลากออกไปประหารทุกวัน

สาวกพยายามบอกว่า

”เธอก็โดนพิพากษาประหารด้วยเช่นกัน ทำไมไม่หาทางหนีออกไปในขณะที่เวลายังคงเหลือ

ซึ่งไม่รู้ด้วยว่าเหลืออยู่เท่าไร ก่อนที่เขาจะมลากออกไปประหาร”

คำตอบที่ได้กลับทำให้สาวกที่ยืนรอที่จะช่วยซื้บอกทางนั้น ต้องก้มหน้าถอนหายใจอย่างเหนื่อยอ่อน

ทั้ง ๆ ที่ยืนรออยู่ด้วยใจระทึก ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียอะไรด้วยเลยเพราะความจริงก็คือ

“กูไม่ได้เกี่ยวอะไรด้วยเลย แต่ผู้คนกลับมาพูดกันเองว่า

นั่นมันหน้าที่ของมึงที่ต้องมาบอกกู ส่วนกูจะทำหรือไม่ทำตาม
นั่นมันสิทธิของกู”

สาวเองก็ยื่นลู่มองดูนาฬิกาสลับกับหันกลับไปมองประตู
ใหญ่ ก้าวมันจะปิดเสียก่อน

กลัวเจ้าหน้าที่คุกจะเดินมาลาก คนๆ นั้นไปประหารเสียก่อน
แต่คำตอบที่ได้กลับกลายเป็น “เดี๋ยวนะ ขอตุลละครให้จบก่อน
ตอนนี้เป็นตอนจบซะด้วย ไปบอกห้องอื่นก่อนก็ได้”

มาจนถึงวันนี้ สาวกทั้งหลายได้พบความจริงจากบทเรียนที่
ได้พบเจอมา

จึงไม่ทุกข์กับใครๆ อีกต่อไป ทำได้แค่นี้ที่สุดอย่างเต็ม
ความสามารถในชีวิตที่ยังเหลืออยู่

เพราะยอมรับความจริงแท้แน่นอนแล้วว่า..สัตว์โลก ย่อม
เป็นไปตามกรรม

หนูมีทุกข์เป็นสรณะ
อย่างนี้ถูกไหมคะ

คำถามจากผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเข้ามาถามผมในขณะที่กำลังจะขึ้นบรรยาย ผมสงสัยว่าทำไมเธอจึงพูดประโยคแปลกๆ อย่างนั้น จึงย้อนถามกลับไป

“หมายความว่ายังไง? ที่ว่ามีทุกข์เป็นสภาวะ”

คือชีวิตหนูมันมีความทุกข์ ถูกทอดทิ้ง จึงทำให้ตอนนี้มีความทุกข์ ก็เลยอยู่ไปกับความทุกข์ จะได้อยู่กับมันแล้วไม่ทุกข์กับมัน หนูก็เลยมีความทุกข์เป็นที่พึ่งที่อาศัย

เดี๋ยวละ ผมว่าเกิดความเข้าใจอะไรผิดแล้วละ ผมไม่รู้ว่าคุณเอาความคิดแบบนี้มาจากไหน แต่มาทำความเข้าใจให้ถูกต้องตามคำพระพุทธเจ้าเถอะ ไม่งั้นฟังตามๆ กันมา แล้วเป็นมิจฉาทิฐิมันไม่คุ้มกัน ทั้งๆ ที่มีใจจะปฏิบัติธรรม

สฺรณะ คือพระรัตนตรัย ไม่ใช่ไปเอาทุกข์มาเป็นสฺรณะ เมื่อเอาพระรัตนตรัย มาเป็นสฺรณะแล้วจะพ้นทุกข์ ส่วนทุกข์นั้นเป็นผลจากความไม่รู้ ความไม่รู้ที่เรียกว่ามีวิชาเป็นเหตุ ส่งผลให้ เกิดเป็นทุกข์ จะเอาผลมาเป็นที่พึ่งได้อย่างไร ถ้าจะพูดถึงที่พึ่งคือ มรรคมีองค์ ๘ ไม่ใช่ไปเอาทุกข์ซึ่งผลจากความโง่ของจิตมาเป็นสฺรณะ

ทำไมผมจึงบอกว่าเราต้องเอามรรคเป็นที่พึ่ง พระรัตนตรัย ก็คือ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็คือพระธรรม พระองค์ตรัสเสมอว่า ผู้ใดมีพระพุทธเจ้าเป็นสฺรณะ ผู้นั้นเจริญอริยมรรคมีองค์ ๘ พระธรรมก็คือธรรมชาติเดิมแท้ ซึ่งสามารถหมายถึงตั้งแต่พระธรรมคำสอนที่จะเป็นที่พึ่งจนถึงธรรมชาติอันเป็นที่สุดคือสัจจตฺตา พระอริยสงฆ์เมื่อบรรลุธรรมก็เข้าถึงพระธรรมคือสภาพว่างจากความหมายแห่งความเป็นตัวตน ก็คือพระธรรมอย่างเดียวกัน

ดังนั้นเมื่อปฏิบัติตามมรรคจะพ้นไปจากทุกข์ เพราะมรรคจะไปละสมุทัย คือเหตุเกิดของทุกข์ ตั้งแต่หยาบ กลาง ถึงชั้นละเอียด นั่นคือวางอุปาทานในชั้นหลังได้

การที่มีทุกข์แล้วเข้าไปอยู่กับทุกข์ ไม่รู้จักทุกข์หรือทระ เมื่อมีความทุกข์ต้องออกจากทุกข์ จึงจะรู้จักทุกข์ การรู้จักทุกข์เพราะออกมาจากทุกข์ นั้นจะไปเข้าใจอุปาทานในชั้น ๕ ไม่ใช่ไปจมอยู่ในทุกข์แล้วจะพ้นทุกข์นั้นจะชินไปกับมัน เพลินไปกับมัน แบบนั้นใครๆ ในโลกนี้ก็เช่นกันอยู่แล้ว

ดูคนอกหักซิ จากวันนั้นถึงวันนี้ อกหักมาก็คนแล้ว มีใครยังทุกข์กับคนแรกใหม่ ไม่มีแล้ว แต่มันไม่ได้แปลว่าการที่ทุกข์น้อยลงในการอกหักครั้งต่อไปจะแปลว่าพ้นทุกข์ เพราะความเคยชิน เพราะพอลูกมีปัญหา ก็ไปทุกข์เรื่องลูกอีก ทีนี้ถ้าเสียลูกก็ทุกข์เจียนตายอีก นี่เพราะความชินนั้นไม่ได้ไปเห็นความจริงของทุกข์ แม้ทุกข์เกิดได้หายได้ การไปเห็นสิ่งนี้ไม่ได้แปลว่าจะพ้นจากมันไปได้ละ นักปฏิบัติหลายคนเข้าใจผิด มันมีองค์ประกอบที่เป็นเหตุเกิดอีก **อย่าหลงทาง**

ไม้ตีระนาด
กับลูกระนาด

นักปฏิบัติจะได้ยินคำว่า “ผู้รู้ กับ ผู้ถูกรู้” มาเสมอ ตอนยังไม่เข้าสู่การปฏิบัติ คนทั้งหลายจะไม่มีผู้รู้กับผู้ถูกรู้กันหรอก เพราะในการใช้ชีวิตนั้นมันมีแต่ความรู้สึกเป็น ของกู เป็นกู ตลอดเวลา เช่น ใครทำเสียงดัง เราก็โกรธ ไม่ชอบใจ อย่างนี้เป็น “เราโกรธ เพราะมีคนอื่นกระทำ” ขึ้นมา ไม่มี “ผู้รู้ ผู้ถูกรู้” ใด ๆ

จากนั้นเริ่มมาปฏิบัติ มีสติ สัมปชัญญะ รู้จักนั่งสมาธิ เริ่มมี “ผู้รู้” ไปสังเกต “ลมหายใจ” ลมหายใจเลยกลายเป็น “ผู้ถูกรู้” เมื่อทำงานบ่อย จนชำนาญ จากนั้นก็เริ่มพัฒนาขึ้นสู่การใช้ชีวิตประจำวัน

พอมีใครทำเสียงดังเกิดความไม่พอใจ ตอนนั้นสติระลึกขึ้นมา จึงเกิด “ผู้รู้” ไปสังเกตเห็น “อารมณ์โกรธ” อารมณ์โกรธ กลายเป็นผู้ถูกรู้ เมื่อเป็นอย่างนี้บ่อย ๆ เริ่มเกิดเห็นลักษณะรายละเอียดของ “ผู้ถูกรู้” มากขึ้น เช่น “ผู้ถูกรู้” นี้เกิดขึ้นแล้วเดี๋ยวก็ดับไป บางทีก็ไปเห็นว่า เมื่อมีสิ่งมากระทบ ผู้ถูกรู้นี้ก็เกิดขึ้นตาม หรือ บางที

สิ่งกระทบเดียวกัน แต่ทำไม “ผู้ถูกรู้” ครั้งนี้มันไม่เหมือนครั้งก่อน ๆ ละ อย่างนี้ “ผู้รู้” เริ่มเรียนรู้ “ผู้ถูกรู้”

จนวันหนึ่งเข้าใจได้ ฟันธง จากการเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่อง (ตอนนี้คือต้องบริบูรณ์นะ ไม่งั้นจะเห็นด้วยปัญญาเองว่า หากยังทำผิดคือ ความทุกข์ใจจะเกิดขึ้นตลอดเวลา ยากมากที่จะนำไปสู่ความสงบตั้งมั่น) “ผู้ถูกรู้” นั้น ไม่มีตัวตน เพียงแค่ของเกิดขึ้นดับไป เกิดขึ้นเพราะมีเหตุปัจจัย ดับไปเมื่อหมดเหตุปัจจัย ใครเห็นแจ่มแจ้งตลอดเวลาอย่างนี้ ผู้นั้นจะละความเห็นผิดในความเป็นตัวตนลงในที่สุด ถึงแม้ในช่วงระหว่างการปฏิบัติ การเห็นอย่างนี้ก็เกิดขึ้นเช่นกันแม้จะยังไม่ถึงธรรมจนละความเห็นผิด ถึงแม้บางขณะจะกลับไปมีตัวตนบ้างก็เป็นเรื่องธรรมดาเพราะจิตยังไม่เห็นจนขารอบ ดังนั้นอย่าท้วง จากการศึกษาภาวนาไม่หยุดหย่อน มันจะต้องเห็นความจริงมากขึ้น มากขึ้น จนเบียดความเห็นผิดในความเป็นตัวตนหมด (สักกายทิฏฐิ) ไปในที่สุด นั่นจึงไม่มีมิจฉาทิฏฐิอีก ซึ่งก็แปลว่าเกิด สัมมาทิฏฐิ นั่นเอง

ที่นี้ เมื่อ “ผู้รู้” ฝ้าดู “ผู้ถูกรู้” ต่อดี ความตั้งมั่นใน สัมมาสมาธิ ก็จะสูงขึ้น ทำให้เริ่มไปสังเกตเห็นว่า “ผู้รู้” เองก็เกิดดับนี้ในช่วงที่ผ่านมา ความที่มัวแต่สังเกต ฟุ้งไปที่ “ผู้ถูกรู้” จึงทำให้ “ผู้รู้” เองเกิดเป็นตัวตนขึ้นโดยลำดับ เริ่มรู้สึกขึ้นเรื่อยๆ ว่า “กู” เข้าใจเกิด “ปัญญา” แล้วสิ่งที่จะตามมาเป็นอัตโนมัติโดยผู้รู้นี้อาจจะไม่รู้เลยคือ การยึดถือ “ปัญญา” นั้น เป็น “ของกู” ขึ้นทันทีและเหนียวแน่นขึ้นเรื่อยๆ ในขั้นที่ละเอียดมากขึ้นแม้ละความเห็นผิดในความเป็นตัวตนแล้วก็ตาม แต่อุปาทานในขั้นนี้ยังมีอยู่

ตราบใดที่จิตยังคงมีวิชา จิตโง่จะยึดทุกอย่างนั้นละ เพราะต้นเหตุของทุกอย่างก็เพราะจิตมันยึดถือตัวมันเอง การเจริญมรรคจะเกิดรู้แจ้งอริยสัจ ๔ ขึ้นมา เมื่อเกิดรู้แจ้งอริยสัจก็จะนำไปสู่การเห็นและรู้แจ้งปฏิจจนสมบัติขึ้นตามมา เนื่องด้วยเป็นสิ่งเดียวกัน จึงนำไปสู่ความเห็นถูกในระดับที่ลึกขึ้น จนเห็นว่า วิญญาณเองก็เกิดดับ ตอนนี่จิตจะเริ่มเห็นความจริงมากขึ้น จึงเป็นที่มาสู่ความเห็นถูกมากขึ้นว่า แม้ “ผู้รู้” ก็เกิดดับ

หากอุปมา “ผู้รู้” กับ “ผู้ถูกรู้” เหมือนระนาดกับไม้ตีระนาด ระนาดกับไม้ตีก็อยู่กันเป็นเซ็ท แต่ไม่เหมือนกัน ทำหน้าที่ต่างกัน แต่งานนี้ไม้ตีระนาดเกิดไปเข้าใจผิดยึดว่าระนาดเป็นของมัน เสียงที่เกิดขึ้นมาจากมันเป็นคนทำ แต่เมื่อสั่งเกตด้วยความตั้งมั่นและเป็นกลาง ไม้ตีระนาดจึงเริ่มพบความจริงว่า เสียงระนาดที่ดังขึ้นมา นั้นมาจากมีการกระทบกันเท่านั้น ไม่ได้เป็นของไม้ตีระนาด มันเป็นเพียงการกระทบกันเพราะยังมีเหตุ

เพราะความที่ไม้ตีระนาดเข้าใจผิดไปเองว่าทั้งระนาด ทั้งเสียงระนาดเป็นของมัน นี่จึงนำมาซึ่งความทุกข์มาตลอด สู้ดท่ายความเข้าใจผิดทั้งหมดในชั้นลึกที่สุด เกิดมีขึ้นมาได้ ก็จากความเป็นตัวตนของไม้ตีระนาดเอง ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ว่างจากความหมายแห่งความเป็นตัวตนอยู่แล้ว เพราะความเข้าใจผิดที่ยึดว่าสติของเรา ปัญญาของเรา เรารู้แจ้งแล้ว แม้สัมมาทิฏฐิมืออยู่ แต่มันยังไม่สามารถวางสัมมาทิฏฐิได้ จนในที่สุดจากการรู้แจ้งอริยสัจจนถึงที่สุด สัมมาทิฏฐิ จึงเป็นเหตุ เกิดผลเป็น สัมมาญาณและสัมมาวิมุตติ ที่นี้จึงเป็นญาณ (ความรู้ ปัญญา) แท้จริงที่ปราศจากผู้ยึดถือ นี่จึงเป็นวิมุตติแท้ ว่างจากผู้วิมุตติ (หลุดพ้น)

เป็นการคืนสู่ธรรมชาติโดยปราศจากตัวตนใด ๆ อันก่อให้เกิดความยึดถือใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อเกิดความเห็นถูก ไม้ตีระนาด ระนาด เสียงระนาด ล้วนเป็นอิสระจากตัวตนทั้งหมด โดยความจริงก็ว่างกันอยู่แล้ว มันเพียงมีความรู้สึกที่ถูกสร้างขึ้นมาจากตัวเองด้วยความไม่รู้ นี่จึงไปสร้างเหตุเกิดของชั้นอันสืบเนื่อง ภาพ ชาติอันสืบเนื่อง ไม่หยุดหย่อน

วันนั้น ทั้ง “ผู้รู้” “ผู้ถูกรู้” ที่แท้ก็เป็นสิ่งเดียว ล้วนเป็นธรรมชาติที่ว่างจากตัวตนทั้งสิ้น เมื่อนั้นจะหมดเหตุปัจจัยใด ๆ ในการก่อทุกข์ เพราะหมดเหตุแล้ว หยุดการก่อร่างสร้างการเกิดใด ๆ นี่คือที่สุดแห่งทุกข์ คือ พระนิพพาน

สักกายทิฏฐิ VS
อุपाทานขันธ

สักกายทิฏฐิ ความเห็นผิดในความเป็นตัวตน บุคคล เรา เขา
อุปาทานชั้นร์ การยึดถือชั้นร์ ๕ ว่าเป็นเรา เป็นอัตตาของเรา
คนทั่วไปเคยได้ยินกันมาทั้งสองคำ โดยเฉพาะนักปฏิบัติ
แต่ส่วนมากไม่รู้จัก และไม่รู้ด้วยซ้ำว่าต่างกันอย่างไร?

ถ้าเราอุปมาให้พอจะเข้าใจการทำงาน การเป็นเหตุเป็นผล
กันของ ๒ ตัวนี้ ก็สามารถอุปมาได้ว่า

ในรถยนต์คันหนึ่ง การขับเคลื่อนเพื่อให้รถวิ่งไปประกอบด้วย
เครื่องยนต์ เฟืองเกียร์และล้อรถ เมื่อเครื่องยนต์ทำงาน เข้าเกียร์
รถก็จะวิ่ง ถ้าเครื่องทำงาน แต่ไม่เข้าเกียร์ รถก็ไม่วิ่ง เครื่องยนต์ที่
ติดเครื่องเปรียบเหมือนอุปาทานชั้นร์ เฟืองเกียร์เป็นมิจฉาทิฏฐิ
การขับเคลื่อนของรถคือ สักกายทิฏฐิ

เรากลับมาทำความเข้าใจ

ลักกายทิฏฐิ หรือ ความเห็นผิดในความเป็นตัวตน บุคคล เรา เขา ในส่วนนี้เป็นความเห็นผิดอย่างหยาบๆ เป็นการยึดเอากายนี้ ใจนี้ มาสร้างความรู้สึกหนึ่งขึ้นมาว่า นี่ของเรา นี่เป็นเรา อย่างแข็งแรงเหนียวแน่น นี่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในคนทั่วๆ ไปที่พระองค์เรียกว่า ปุถุชนผู้มีได้สติ (ในธรรมของพระอริยเจ้า) เช่นเรานั่งอยู่ในห้องประชุม มีคนลิ้มปิดโทรศัพท์ ทันทีที่เสียงโทรศัพท์ดัง “กริ่ง” ขึ้นมา เราจะรู้สึกโกรธทันที พร้อมเสียงข้างในต่อว่าต่าทอคนๆ นั้นในความไม่มีมารยาท (งงไหม? ก็มันถูกแล้วนี่ เขาทำสิ่งที่ไม่สมควร ไม่ใช่หรือ?) แต่ในสถานการณ์เดียวกัน หากเปลี่ยนมาเป็นเราลิ้มปิดโทรศัพท์บ้าง เกิดโทรศัพท์มันดังขึ้นมาในขณะที่ประธานกำลังกล่าวเรื่องสำคัญ คนทั้งห้องประชุมเงียบสนิทและกำลังตั้งใจฟังแน่นอนว่าคนทั้งห้องจะต้องหันมามองท่านด้วยสายตาดำหนืออย่างรุนแรง ท่านคิดว่าเสียงภายในใจท่านจะพูดว่าอย่างไรแน่นอน ท่านจะได้ยินเสียงในการปกป้องตัวเองสารพัดเหตุผล พร้อมต่าทอกลับพวกที่หันมามองท่านอย่างสาดเสียดเสียด ถูกไหม?

เห็นอะไรบางอย่างรีเปลา? นี่ละความเป็นตัวตนที่เรียกว่าลักกายทิฏฐิ มันมีในทุกคนใช่ไหมล่ะ นี่คือสัญชาตญาณที่มัน

ปกป้องตัวเอง ตัวเราเองทำอะไรถูกไปหมด ใครล่บบอกว่าถูก ก็ความรู้สึกเป็นเรานั้นล่บที่บอกว่ามันถูก เน้นที่ความรู้สึกเท่านั้นนะ มันไม่ได้เป็นจริงอย่างนั้น ความรู้สึกที่ถูกรสร้างขึ้นมาจากกระทั่งยึดมั่นว่ามันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ

สงสัยใหม่ว่า ถ้าเราปฏิบัติไปเรื่อย ๆ แล้วเสียงเหล่านี้มันจะเงียบหายไปหรือ? ...ใช่ มันจะเงียบหายไปเพราะเมื่อเห็นความจริงว่าความรู้สึกในความเป็นตัวตนนั้น มันเป็นของเกิด ๆ ดับ ๆ ไม่ได้มีอยู่จริง มันจะค่อย ๆ ละความเห็นผิดนั้น ๆ ลง จึงทำให้การคร่ำครวญ การเข้าข้างตัวซึ่งเป็นผลนั้น หายไปด้วย ด้วยเหตุที่สัญชาตญาณของสิ่งมีชีวิตทั่ว ๆ ไป ที่มีกายใจหรือสังขารมีการปรุงแต่งผูกพันกันมา จึงก่อร่างสร้างความรู้สึกในตัวตนขึ้นมา

ส่วนอุปาทานในขั้นนั้นเปรียบเหมือนเครื่องยนต์ที่ติดเครื่องอยู่ แต่เกียร์ถูกทำลายไปแล้วด้วยความเห็นถูก เป็นสัมมาทิฐิแล้ว ละความเห็นผิดแล้ว นั่นจึงทำให้แม้เครื่องยนต์ยังติดอยู่แต่ก็หาได้ทำให้รถนั้นวิ่งออกไปได้อีก

แต่เพราะเครื่องยนต์ยังติดอยู่ซึ่งเปรียบได้กับอุปาทานในชั้นนี้ ก็จะทำให้เห็นว่าแม้รถไม่วิ่งแล้ว แต่เพราะการที่เครื่องยังติดก็ยังคงก่อให้เกิดความสุข ความทุกข์กับเครื่องยนต์อยู่ เสียงปรุ้งแตงหรือสภาพปรุ้งแตงภายในจึงยังไม่ดับไป แต่ก็เบาลงมากแล้ว ไม่เป็นเรื่องของความเป็นตัวตน บุคคลเราเขาอีกแล้ว

ลองจินตนาการดูว่าถ้าละ สักกายทิฐิ แล้ว เหตุการณ์เดิมเกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร

นั่งอยู่ที่ประชุมเงียบ ๆ เสียงโทรทัศน์ดัง (ทุกครั้งจะโกรธและต่อว่าคนนั้นภายในใจ และเกิดความขุ่นใจทันที) แต่ครั้งนี้เสียงภายในใจเงียบสนิท อาจหันไปมองที่เสียงโทรทัศน์ดัง อาจจะไม่น่าลืมนิดเลย แล้วจบแค่นั้น หรือถ้ามีอาการไม่พอใจเกิดขึ้นบ้างก็กลับถูกรื้อไปอย่างรวดเร็วหรืออาจสลายไปเฉย ๆ โดยไม่ต้องไปทำอะไร ทั้งที่ความไม่พอใจยังมีอยู่เพราะความยึดถือในชั้นนี้ยังมี นั่นความเป็นอัตตายังมี หรือความเคยคุ้นในสิ่งที่เคยมีเคยเป็นยังคงมีจึงยังคงมีเวทนากระเพื่อมอยู่บ้าง เหมือนเราเคยต้องตื่นไปทำงานทุกวัน แต่ถ้าเราลาออกจางานแล้วและไม่ต้อง

ไปทำงานอีกแล้ว แต่ความรู้สึกว่ากังวลต้องตื่นเตี้ยไปไม่ทันยังคงอยู่ นั่นเหมือนกัน ต้องอาศัยเวลาอีกระยะเวลาเพื่อการปรับตัวเข้ากับสภาพใหม่นั้นเอง

แต่ถึงแม้ยังมีความรู้สึกไม่พอใจอยู่บ้าง ก็เพียงใช้สมถะและวิปัสสนาเข้าไปจัดการและเห็นความจริงเพื่อรู้แจ้งอริยสัจเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะมีความไม่พอใจในการกระทำของคนๆ นั้น แต่หากเรามีหน้าที่ที่ต้องตักเตือนก็สามารถตักเตือนได้ ดูได้ในการกระทำที่ไม่ควร แต่ไม่มีโกรธแค้นอะไรทั้งสิ้น หากความโกรธมี ก็มีเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งจากความเคยคุ้นเดิมนั้นและจะค่อยๆ หายไปจากเวลาที่ค่อยๆ ผ่านไป แต่ไม่ก่อขึ้นเป็นตัวตนที่จะทวีความรุนแรงขึ้น อุปมาเหมือนเครื่องยนต์ติดอยู่ ต่อให้เร่งเครื่องบ้างแต่ก็ไม่ผลักดันให้รถเคลื่อนที่ออกไป เพราะไม่มีเกียร์ที่จะเชื่อมต่อไปขับเคลื่อนรถอีกแล้ว

ก็หวังว่าคงพอจะเทียบเคียงให้เกิดความเข้าใจได้ เพราะหลายคนแยกไม่ออกระหว่าง สักกายทิฏฐิ ที่มีในปุถุชน และเมื่อละได้แล้วในพระโสดาบัน ทำไม่จึงดูเหมือนว่าพระโสดาบันก็ยังมี

ความโลภ ความโกรธ ความหลง นั้นเพราะในพระโสดาบัน สกทาคามี พระอนาคามีนั้น ยังวางอุปาทานในขั้นนี้ไม่ได้ เพราะปัญญา ยังไม่รู้แจ้งอริยสัจอย่างเต็มที่นั่นเอง

นั่นก็เป็นความจริงว่าคนทั่วไปอาจจะแยกไม่ออกว่าความรู้สึกแบบไหนมีเหตุมาจาก สักกายทิฏฐิ ความรู้สึกแบบไหนมีเหตุมาจากอุปาทานในขั้นนี้ อาจอุปมาให้เห็นใจง่ายๆ ได้ว่า หากเราเปิดก๊อกน้ำใส่กะละมังจนน้ำล้น จะมีเสียงของน้ำอยู่ทั้ง ๒ เสียง คือเสียงน้ำจากก๊อกไหลลงกะละมังและเสียงจากน้ำล้นกะละมังไหลลงไปกระทบพื้น หากไม่มีน้ำไหลล้นกะละมังลงกระทบพื้นเราจะได้ยินเฉพาะจากก๊อกสู่กะละมัง แต่ถ้ามีทั้ง ๒ เสียง ก็ได้ยินทั้งสองเสียงเราจะรู้จักเสียงน้ำจากก๊อกต้องหยุดเสียงจากกะละมังก่อน หากเสียงน้ำไหลออกมาจากกะละมังอุปมาเป็นสักกายทิฏฐิเป็นผลจากอุปาทานขั้นนี้ ส่วนตัวอุปาทานขั้นนี้เป็นเสียงน้ำจากก๊อก เมื่อหยุดเสียงน้ำจากกะละมังได้ จะเข้าใจเสียงน้ำจากก๊อกได้ง่ายขึ้น เพราะฉะนั้นในตอนนี้อาจเป็นการยากที่จะแยกว่าเสียงใดหรือความรู้สึกใดมาจากเหตุไหน เพราะเราเกิดมาพร้อมกับทั้งสองสิ่งนี้ แต่ก็

ไม่เห็นว่าจะต้องแยกให้ได้เพื่อประโยชน์อันใด เพราะเพียงเจริญมรรค ในเบื้องต้นละสักกายทิฏฐิได้ก่อน ในวันนั้นจะรู้จักอุปาทานในขั้นนี้เอง หลังจากนั้นการเจริญภาวนาต่อไปจะละอุปาทานขั้นนี้ได้ในที่สุด

ตั้งแต่วันนี้ เจริญมรรค เจริญภาวนาให้มากแล้วทั้งสักกายทิฏฐิและอุปาทานขั้นอันเป็นเหตุทำให้ทุกข์จะดับไปเองเพราะหมดเหตุ เสียงเงียบไปก่อน การปรุงแต่งที่ปราศจากเสียงก็จะโดนถอนรากตาม จากนั้นความสงบเย็นจากการหมดความปรุงแต่งก็จะเกิดมีขึ้นอย่างแน่นอน

จะมัวนั่งเสียใจ
อยู่ทำไม

ถูกเจ้านายต่อว่า

ถูกสามีต่อว่า

ถูกลูกต่อว่า

ถูกเพื่อนร่วมงานต่อว่า

ถูกลูกค้าน้ำต่อว่า

กำลังทุกข์ เศร้าโศก หมดกำลังใจ น้อยใจ คร่ำครวญ ว่าเราก็พยายามทำอย่างดีที่สุดแล้ว แต่กลับไม่เห็นความดีความตั้งใจกันบ้างเลย

เอาอย่างนี้ละ ผมเชื่อ ผมเข้าใจว่าเราเต็มที่แล้ว ผมเชียร์ผู้หญิง ผมเห็นใจผู้หญิง ผมแอบหวังเสมอว่า วันข้างหน้าจะมีผู้หญิงจำนวนมากเข้าถึงธรรมได้

วางอารมณ์อกุศลที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง จมปลัก กลับมาอยู่กับกุศล ตั้งหน้าเดินหน้าไม่ย่อท้อ อย่างพระนางปชาบดี พระ

แม่หน้าของพระพุทธรเจ้า พระนางมีตำแหน่งใหญ่โต อายุก็มากแต่ทรงโกนผม เดินด้วยพระบาทเปล่าไปหาพระพุทธรเจ้าเพื่อขอบวช แต่พระพุทธรเจ้าไม่ทรงอนุญาต พระนางก็ร้องไห้เสียใจ แต่ในที่สุดพระอานนท์พยายามทูลขอจนพระองค์ตกลงให้บวชได้ และในที่สุดก็บรรลุนิพพาน

อย่าจมอยู่กับความเศร้าโศกในวันนี้ หนทางแห่งการพ้นทุกข์ยังมี ผู้หญิงทั้งหลาย อย่ารอโชคชะตา อย่ารอชาติหน้า อย่ารอให้ต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่ว่าจะท่านจะเป็นใคร อยู่ที่ไหน ทุกข์จะมากน้อยเพียงใด

ขณะนี้ ท่านได้เกิดเป็นมนุษย์ ได้พบพระพุทธรศาสนาแล้ว ได้รู้จักมรรคมีองค์ ๘ วางความเศร้าโศก หรือความทุกข์ลงเถอะแล้วกลับมาสติ กลับมาเป็นมนุษย์ให้คุ้มค่าที่ได้เกิดเป็นมนุษย์

ถ้าจะมีใครสักคนที่เสียใจ นางปฎิภาคารเสียใจยิ่งกว่าใครๆ แต่วันที่เสียใจที่สุด ได้กลับฟื้นคืนมาได้เพราะคำของพระบรมศาสดา พระพุทธรองค์ตรัสต่อนางปฎิภาคารว่า

“จงกลับได้สติเถิด น้องหญิง”

นางกลับได้สติด้วยพุทธานุภาพในขณะนั้นเอง

ในเวลาี่ นางกำหนดความที่ผ่าน่งหลุดได้แล้ว ให้เกิดหิริโ
ตปปะขึ้น จึงนั่งกระโหย่ง

ลำดับนั้น บุรุษผู้หนึ่งจึงโยนผ้าห่มไปให้นาง

นางนุ่งผ้าั้นแล้วเข้าเฝ้าพระศาสดา ถวายบังคมด้วยเบญจาง
คประติษฐ์ เทบพระบาททั้งสองซึ่งมีวรรณะดั่งทองคำแล้วทูลว่า

“ขอพระองค์จงทรงเป็นที่พึ่งแก่หม่อมฉันเถิด พระเจ้าข้า
เพราะว่าเหยี่ยวเฉียวบุตรคนหนึ่งของหม่อมฉันไป คนหนึ่งถูกน้ำ
พัดไป สามีตายที่ทางเปลี่ยว มารดาบิดาและพี่ชายถูกเรือนทับตาย
เขาเผาเชิงตะกอนเดียวกัน”

พระศาสดาทรงสดับคำของนาง จึงตรัสว่า

“อย่าคิดเลย ปฎิจจวารุ เธอมาอยู่สำนักของผู้สามารถจะเป็น
ที่พึ่งพำนักอาศัยของเธอได้แล้ว เหมือนอย่างว่า บัดนี้ บุตรคนหนึ่ง
ของเธอถูกเหยี่ยวเฉียวไป คนหนึ่งถูกน้ำพัดไป สามีตายแล้ว
ที่ทางเปลี่ยว มารดาบิดาและพี่ชายถูกเรือนทับฉันใด น้ำตาที่

ไหลออกของเธอผู้ร้องให้อยู่ในสงสารนี้ ในเวลาที่ปิยชนมีบุตร
เป็นต้นตาย ยิ่งมากกว่าน้ำแห่งมหาสมุทรทั้ง ๔ ก็จั้นั้นเหมือนกัน”

ดังนี้แล้ว ตรีศพระคาถานี้ว่า

**“น้ำในสมุทรทั้ง ๔ มีประมาณน้อย น้ำตาของคนผู้อันทุกข์
ถูกต้องแล้ว เศร้าโศก ไม่ใช่บ่อย มากกว่าน้ำในมหาสมุทรนั้น เหตุ
ไร เธอจึงประมาทอยู่เล่า? แม่น้องหญิง”**

เมื่อพระศาสดาตรีศ อนมตคคปริยายสูตร อยู่อย่างนั้น ความ
โศกในสรีระของนาง ได้ถึงความเบาบางแล้ว

ลำดับนั้นพระศาสดาทรงทราบที่นางผู้มีความโศกเบาบางแล้ว
ทรงเตือนอีก แล้วตรัสว่า

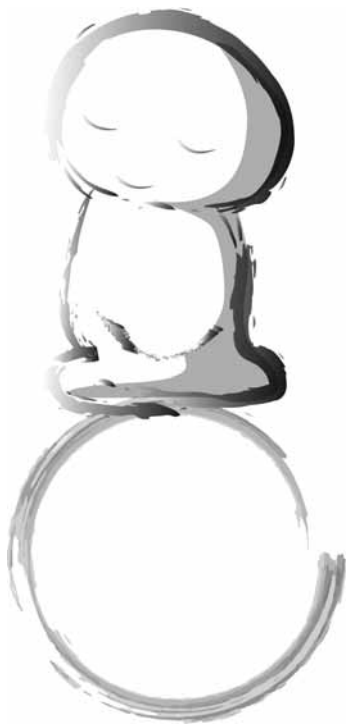
“ปฐกาจารา ขึ้นชื่อว่าปิยชนมีบุตรเป็นต้น ไม่อาจเพื่อเป็นที่
ต้านทาน เป็นที่พึ่ง หรือเป็นที่ป้องกันของผู้ไปสู่ปรโลกได้ เพราะ
ฉะนั้น บุตรเป็นต้นเหล่านั้นถึงมีอยู่ ก็ชื่อว่ายอมไม่มีทีเดียว ส่วน
บัณฑิตชำระศีลแล้ว ควรชำระทางที่ยังสัตวิให้ถึงนิพพานของตน
เท่านั้น”

เมื่อจะทรงแสดงธรรม ได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า

“บุตรทั้งหลาย ไม่มีเพื่อต้านทาน บิดาก็ไม่มี ถึงพวกพ้องก็ไม่มี
เมื่อบุคคลถูกความตายครอบงำแล้ว ความต้านทานในญาติทั้งหลาย
ย่อมไม่มี

บัณฑิตทราบอำนาจประโยชน์นั้นแล้ว ล้ำรวมในศีล พึ่ง
ชำระทางไปนิพพานโดยเร็วทีเดียว”

ในกาลจบเทศนา นางปฐาจาราเผาภิเลสมีประมาณเท่าฝุ่น
ในแผ่นดินใหญ่แล้ว ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผล ชนแม่เหล่าอื่นเป็นอัน
มาก บรรลุลุทธิผลทั้งหลาย มีโสดาปัตติผลเป็นต้น ดังนี้แล

ရဲ့ဂ်ကလော

“ข้อคิดเพื่อปัญญา” เป็นข้อความที่ อ. ประเสริฐ ใช้ฝึกทีมงาน

**“ถ้าจะทำความรู้จักโลกใบนี้ ต้องไม่ยึดมั่นในตำล่อ้าเภอ
ที่เราอยู่นอยู่ แต่อาศัยเม็ดดิน เม็ดทรายที่ได้ฝ่าเท้าเรานั้นแหละ
ที่จะเรียนรู้โลกใบนี้ แต่หากยึดมั่นในเม็ดดินเม็ดทรายที่ได้ฝ่าเท้า
นี้ จะได้แค่ความรู้ทางธรณีวิทยาเท่านั้น ไม่รู้จักโลก”**

ทีมงานคนที่ ๑ ตอบ : ต้องทิ้งสติหรือคะอาจารย์

ทีมงานคนที่ ๒ ตอบ : สู้ดทำยปัญญาก็ต้องทิ้ง

ทีมงานคนที่ ๓ ตอบ : แม้นละความยึดมั่นถือมั่นในเม็ด
ทรายได้ฝ่าเท้าเราได้...ตราบไต่ที่ยังมีเท้าอยู่ ก็ยังไม่ถือว่าอิสระ
จากความยึดมั่นอย่างแท้จริง หากเพียงปล่อยตนเป็นอิสระจากสิ่ง
ทั้งปวง ก็อาจไม่ต้องศึกษาเม็ดทราย แต่ผสานเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกับสรรพสิ่ง

ติดตามเฉลยข้อความ ZEN ในตอนต่อไป...

เจดยข์อคววม
ZEN “รู้จ้กโลก”

ถ้าจะทำความรู้จักโลกใบนี้

ต้องไม่ยึดมั่นในตำบลดำเภอที่เราอยู่นอยู่

แต่อาศัยเม็ดดิน เม็ดทรายที่ได้ฝ่าเท้าเรานั้นแหละ ที่จะ
เรียนรู้โลกใบนี้?

แต่หากยึดมั่นในเม็ดดินเม็ดทรายใต้ฝ่าเท้านี้ จะได้แค่
ความรู้ทางธรณีวิทยา ไม่รู้จักโลก

ความหมายคืออะไร

“ถ้าจะทำความรู้จักโลกใบนี้”

ภาษาโลกหรือภาษาธรรมในประโยคแรก แทบจะทับเป็น
ความหมายเดียวกัน เพราะจะทำให้เป็นโลกใบนี้หรือชั้นของโลกก็ได้

“ต้องไม่ยึดมั่นในตำบลดำเภอที่เราอยู่นอยู่”

คืออย่ายึดมั่นถือมั่นในบัญญัติ ตรงนี้ความหมายเริ่มเชิงซ้อน เช่นถ้ามัวยึดมั่นว่าเราอยู่อำเภอนี้ เราจะไม่รู้จักอำเภออื่นๆ ทั้งๆ ที่คำว่าอำเภอหาไม่ ไม่อย่างนั้นรู้จักบริเวณที่เราอยู่ก็จะรู้จักทุกๆ ที่ได้ เพราะมันเหมือนกัน

ในส่วนการปฏิบัติก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราดูชาด้วยความเป็นชา เราจะเข้าไปไม่ถึงความเป็นรูป ถ้าผู้ดูก็เป็นเรา ก็จะไม่เข้าใจนามธรรมที่แท้จริง

“แต่อาศัยเม็ดดิน เม็ดทรายที่ได้ฝ่าเท้าเรานั้นแหละ ที่จะเรียนรู้โลกใบนี้”

แต่การเรียนรู้โลกนี้ทั้งหมด กลับอาศัยเพียงเม็ดดิน เม็ดทรายเล็กๆ ที่แสดงผลออกมาเป็นไตรลักษณ์ เป็นเครื่องพากลบไปสู่ความเป็นรูปนาม เมื่อเข้าใจรูปนามที่เม็ดดินเม็ดทราย ก็จะไปเข้าใจทั้งโลกนี้ได้เช่นกัน เพราะมาจากกำเนิดเดียวกันและอยู่ใต้กฎเดียวกัน

“แต่หากยึดมั่นในเม็ดดินเม็ดทรายได้ฝ่าเท้านี้ จะได้แค่ความรู้ทางธรณีวิทยา ไม่รู้จักโลก”

แต่หากศึกษาด้วยความยึดมั่นว่า “ดิน” โดยความเป็น “ดิน” ก็จะไปไม่ถึง “ดิน” ที่แท้จริง เพราะ “ดิน” ที่แท้จริงนั้น จริงๆ ไม่เคยใช่ “ดิน” แต่เป็นเพียงเหตุปัจจัยสร้างความแปรเปลี่ยนมาเป็นสิ่งที่เราเรียกสภาพชั่วคราวนั้นว่า “ดิน” แต่มันเองก็ไม่ใช่ “ดิน” และไม่เคยเป็น “ดิน” แต่ก็คือ “ดิน”

แต่หากมันแต่ยึดมั่นถือมั่นในความเป็นดิน และเข้าใจเรื่องดิน เข้าเป็นผู้รอบเรื่องดิน ก็ยังเป็นเพียงผู้รู้ ผู้มีสัมมาทิฐิ ก็จะเป็นเพียงคนที่มีความรู้เรื่องดินเรื่องทราย หารู้จัก “โลก” ที่แท้จริงไม่ ยังไม่สามารถเข้าสู่ที่สุดแห่งทุกข์ได้ จนกว่าจะวางสติ วางปัญญา ลงนั้นละเพราะความเห็นถูกจนที่สุดจนเกิดผลเป็นสัมมาญาณและสัมมาวิมุตติ นั้นจึงจะเป็นที่สงบเย็นอย่างแท้จริง

ถ้าเป็นจอมยุทธ์ อาจบอกว่า **“ดิน ทราย โลก มีแต่ธรรม”**
 หรือ **“จะไปสนใจทำไม ของเป็นทุกข์ ยิ่งยุ่งด้วย ยิ่งพาทุกข์”**
 นี่คือการชดกระป๋องกลับไป ซึ่งผู้พูดจะรู้ทันทีว่าคนที่สนทนา ด้วยไม่ธรรมดาแต่เริ่มกลับสู่ธรรมดา

ประวัติโดยย่อของ อ. ประเสริฐ อุทัยเฉลิม

เป็นคนธรรมดาๆ คนหนึ่ง ใช้ชีวิตในช่วงตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน ไม่ต่างจากทุกคนแถมยังมีแต่ความสนุกสนาน หลงมัวเมาในการใช้ชีวิตอย่างมาก แต่โดยนิสัยจะเคารพศรัทธาในพระศาสนาเป็นอันมาก แทบจะเรียกได้ว่าเมื่อถึงวัดหรืออยู่กับพระสงฆ์องค์เจ้าแทบจะเป็นคนละคนเลย จะสนใจฟังธรรมะมากไม่ว่าจะมาจากใคร หรือแหล่งใด จะรู้สึกเบิกบานมากเมื่อได้ฟังธรรมในยามที่มีทุกข์จะมีทางเลือกด้านธรรมสอดแทรกเข้ามาเสมอ

นิสัยส่วนตัวไม่สนใจเรื่องงมงาย ไม่ยึดติดกับสิ่งใด ๆ เป็นประเภทอะไรก็ได้ อยากรู้ก็ได้ สบาย ๆ เห็นเรื่องราวต่าง ๆ ในโลกแล้วมักสงสัยว่า ทำไมผู้คนต้องมีปัญหาด้วยกันด้วย ไม่เห็นน่าจะมีปัญหาเลยเพราะอะไร ๆ ก็เป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว ไม่เคยดูหมอ เห็นคนดูหมอแล้วแปลกใจ ทำไมจึงตื่นเต้นเวลาที่เขาหักเราถูกทั้งนิสัยหรืออดีตที่ผ่านมา หรือแม้แต่อนาคตต่อให้ทายถูกก็ไม่เห็นแปลกเลยแล้วก็ไม่เห็นต้องรู้เลย เกิดอะไรขึ้นก็ว่ากันไป ไม่รู้จะรู้ไปทำไม ไม่ไหวลิ่งไร้สาระประเภทเชื่อตาม ๆ กันมา แล้วพอมมีคนไม่เห็นด้วย ไม่ศรัทธาก็ยกคำว่า **“ไม่เชื่ออย่าลบหลู่”** มาอ้าง รู้ว่าเรื่องลึกลับมีจริง แต่ก็ไม่เห็นจำเป็นต้องไปฟังพาอะไร เป็นคนรักการให้ ทำทานเป็นประจำ ทำบุญมากโดยไม่สนใจสิ่งตอบแทน ไม่เคยอธิษฐานขออะไรทั้งนั้นเมื่อยามทำบุญแล้วเสร็จ

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท MBA (Management) จาก Angelo State University, Texas สหรัฐอเมริกาในเวลาเพียง ๑๔ เดือน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙

การทำงาน

เคยทำธุรกิจโรงแรม จนเปิดบริษัทนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เมื่อเข้าสู่ยุคไอเอ็มเอฟ ธุรกิจที่ก่อให้เกิดปัญหาอย่างหนักจนต้องปิดตัวลง ชีวิตหันเหอย่างหนัก จนเข้าสู่เส้นทางการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

เริ่มต้นชีวิตในทางธรรม

วัยเด็กตอนอายุ ๑๕ ปี ได้บวชเป็นสามเณรที่วัดถ้ำพระโพธิสัตว์ จังหวัดสระบุรี เป็นเวลา ๓๓ วันในช่วงปิดเทอม ในช่วงนั้นมีความปรารถนาที่จะบวชไม่สึก แต่ก็ต้องกลับมาเรียนหนังสือก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงาน บริษัทฯ ต้องเผชิญกับยุคไอเอ็มเอฟอันโหดร้าย ชีวิตต้องประสบกับปัญหาอย่างหนักจนบริษัทต้องปิดตัวลง มีความทุกข์มาก จนกระทั่งคุณแม่ (ยินดี) แนะนำให้ไปปฏิบัติธรรมในหลักสูตรคุณแม่ ดร.สิริ กรินชัย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปฏิบัติในหลักสูตรนี้มา ๕ ครั้งแล้วจึงมีโอกาสดำเนินปฏิบัติในหลักสูตรของพระอาจารย์นวลจันทร์ กิตติปัญโญ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จนมีโอกาสดำเนินชีวิตที่ยุวพุทธิกสมาคมศุภณีย์ ๒ โดยมีพระอาจารย์นวลจันทร์

เป็นวิปัสสนาจารย์ ในระหว่างเข้าพรรษาของปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ในระหว่างพรรษานั้น ได้บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงสภาวะที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติ จนเป็นที่มาของหนังสือ **ดุจิตหนึ่งพรรษา** สำนักพิมพ์อมรินทร์โดยคุณเมตตา อุทกกะพันธ์ เห็นว่ามีประโยชน์จึงขอนำไปพิมพ์ให้เกิดประโยชน์กับมหาชนและผู้กำลังปฏิบัติในวงกว้าง จนขึ้นอันดับ Best Seller ของร้านนายอินทร์ โดยล่าสุดเป็นการพิมพ์ครั้งที่ ๖ หลังจากที่มาเริ่มทำงานเผยแผ่ได้สร้างสื่อธรรมะต่าง ๆ อย่างมากมาย สำนักพิมพ์อมรินทร์ จึงนำการบรรยายไปทำเป็นหนังสือ ซึ่งมีการย่อภาพการนำเสนอ จึงทำให้หนังสือสื่อความเข้าใจต่อทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในชื่อ **ดุจิต ชั่วพริบตา** ติดอันดับหนังสือขายดีของร้านนายอินทร์เพียงสัปดาห์แรกที่ออกวางจำหน่าย จนได้รับการปัมทองหนุนลงที่ปกว่า Best Seller และหนังสือเล่มล่าสุดนี้เป็นการนำอริยมรรคมีองค์ ๘ จากพระโอบุชฺฐี มาสาธยายให้เข้าใจในทุกแง่มุม ด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้จริง ในชื่อ **กลัวเกิด ไม่กลัวตาย** (หนังสือแจกครั้งแรกในงานบรรยายที่ ม.เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จัดโดยชมรมกัลยาณธรรม เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๕๔ มีผู้ฟังประมาณ ๕,๐๐๐ คน)

แนวทางในการปฏิบัติจะใช้คำสอนจากพระพุทธรูปเป็น
หลักโดยเฉพาะมรรค เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทั้งหลายสามารถเข้าใจ
ธรรมะได้อย่างถูกต้องตรงด้วยคำจากพระโอษฐ์โดยจัดทำเป็นสื่อทั้งภาพ
และเสียงเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจในเวลาอันรวดเร็วและถูกต้อง

ทุกวันนี้ ผู้เขียนยังคงทำหน้าที่สาวก พุ่มเทก่าลังกายกำลัง
ปัญญาเพื่อรับใช้พระศาสนาให้ผู้ร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ได้พบกับ
พระธรรมที่พระศาสดาได้ตรัสรู้ และเพื่อยังสัตว์ให้พ้นจากทุกข์
ทั้งปวง นอกจากนี้ยังดูแลอุปัฏฐากใกล้ชิดหลวงพ่อดี้น วิโนทโก
สำนักวิปัสสนาวังสันติบรรพต จังหวัดพัทลุง รวมทั้งช่วยบรรยาย
ธรรมปูพื้นฐานให้แก่ผู้ฟังก่อนรับฟังธรรมจากหลวงพ่อดี้น

ถ้าถามผู้คนที่ว่า อ. ประเสริฐ มีความโดดเด่นอย่างไร คนทั่วไป
จะตอบเหมือนๆ กัน หลังจากได้ยินได้ฟังในคอร์สแล้วว่า **“สามารถ
สาธยายแจกแจงสิ่งที่เป็นนามธรรมที่ยาก ๆ ให้คนทั่วไปเข้าใจได้”**
ลองมาพิสูจน์คำกล่าวนี้ดูด้วยตนเอง ธรรมของพระศาสดาทำให้
มาพิสูจน์ เพียงต้องการคนจริง ปฏิบัติจริงแล้วท่านจะพบสัจธรรม
ที่จริงแท้

พวกเราถูก “รูป” เคี้ยวกิน
เราเห็น “มรณา” เกิดอารมณ์กับมรณา
เราไม่ได้เห็น “รูป” แต่เราเห็น “มรณา” และยึดมั่นในความเป็น “มรณา”
ถ้าเราเห็น “มรณา” ที่เป็นรูปๆ วางอยู่บนโต๊ะ
เราก็เห็นได้แต่ “มรณา” ที่ถูกปรุงแต่งในใจ ในความเป็นมรณาเรียบร้อยแล้ว
หาได้เห็นมรณาที่แท้จริงไม่

แต่ตอนนี้ ที่แย่งยิ่งกว่าการเห็น “มรณา” เป็นรูปๆ นั่นก็คือ
“รูป” ที่กำลังเห็นบนปกหน้านี่ เป็นเม็ดสีที่ถูกพิมพ์เป็นจุดๆ มิใช่ถูกพิมพ์ให้เป็นมรณา
แต่กระบวนการทำงานของนามรูปเข้าไปแปลค่า ทำให้แสงที่กระทบตา
จนกระทั่งแปลค่าว่าเป็น “มรณา”
ข้ายังหลงยึดมั่นในสิ่งที่เห็น
พวกเรายึดมั่นในสิ่งที่เห็นตลอดเวลา
นี่จึงเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า
“เราถูกรูปเคี้ยวกิน ทั้งในอดีต...ปัจจุบัน...และอนาคต”

